

DIRVA

BREŽNEVO BĖDOS

Jo vizito Vokietijoje šviesoje

Mes jau minėjome būkštavimus, kad Brežnevo vizitas JAV įvyksta nelaimingu Amerikai laikui. Watergate bėdų spaudžiamas prezidentas Nixonas gali padaryti jam daugiau nuolatinių negu to reikalautų reali padėtis ir jėgų balansas. Laimei ir Brežnevas turi savo bėdų. Ir jam, kaip Nixonui, reikia skubių lėmimų savo prestižui pakelti. Žinia būtų geriau, kad mūsų prezidentas galėtų kalbėti didesniu au-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

toritetu, tačiau ir dabar jo pozicijos nėra visai blogos.

Kad taip yra, paliudija nesena Brežnevo viešnagė Vakarų Vokietijoje. Tiesa, Brežnevas iš pirmo žvilgsnio galėjo atrodyti kaip nugalėtojas. Šiaip ar taip jo diplomatai padarė milžinišką žingsnį į pokarinės padėties įteisinimą, tačiau kas vyksta ilgesniam lai-

kui nusistovėjusiose sienose?

Kapitalistinis pasaulis pergyvena nepaprastus gerovės laikus ir daro tokią pažangą, su kuria Sovietų Sąjunga ir jos satelitai negali susilyginti. O tai reiškia, kad jie vis daugiau ir daugiau atsilieka. Sovietijai skubiai reikalinga kapitalistų talpa. Už tat Brežnevas specialiai prašė pasikalbėjimo su Vokietijos pramonės vadovais. Kai tie, kurių įmonės padaro 70 milijonų markių apyvartos, susitiko su visą sąjunginės kompartijos generaliu sekretorium, tas jiems atpylė trijų valandų monologą, kurio kulminacinis punktas neskambėjo bolševikiškai: "Mes ieškome bendravimo, 30, 40 ar 50-čiai metų. Pradėkite, nelaukit. Jūsų laukia neišsemiamos Sibiro žaliavos".

Vokiečiai klausė susidomėję, tačiau toli gražu nebuvo sužavėti biznio su sovietais perspektyvomis. Jau dabar Vakarų Vokietija yra vienas iš svarbiausių Sovietijos užsienio prekybos partnerių, tačiau jos apyvartoje prekyba su Sovietija sudaro vos 1,3%. Mažytis Liuksmeburgas iš jos daugiau perka ir parduoda. Jei ta apyvarta ir būtų padvigubinta, ji vis tiek siektų tik 2,6%! Be to, Brežnevo formulė bendravimui yra tokia. Vakariečiai pastato jam įmones, o jis už jas atsilygina jų gaminiais. Pavyzdžiui yra vedamos konkrečios derybos tarp Salzgitte AG ir sovietų dėl plieno įmonės Kursk, kuri atsiųstų apie 4,5 milijono markių. Sovietai už jos pastatymą atsilygintų per 10 metų pristatydami jos gaminius, kuriuos vokiečiai toliau apdirbtų. Didžiausia kliūtis sandėriui tačiau yra 70% paskolintą kapitalą. Vokiečiai nori 9%, sovietai siūlo tik 3, bet gali sutikti mokėti 6%. Tai reiškia, kad vokiečiams neapsimoka investuoti savo kapitalus į Sovietų Sąjungą, jei jie gali juos panaudoti kitur. Už tat Brežnevas yra prašytojo rolėje. Tas pats jam bus ir Amerikoje. Šiuo metu jos ūkis pergyvena pakilimo laikotarpį. Amerikos ūkiui sovietai nėra būtini reikalingi. Net dabar, nepaisant milžiniško Amerikos javų įvežimo, Sovietija daro mažesnę prekybos apyvartą su JAV negu ... Ispanija, vienas iš neturtingiausių kapitalistinio pasaulio kraštų.

Atrodo, kad Brežnevas svajoja, kad vokiečiai turėtų talkininkauti sovietams išnaudoti jų žemės turtus Europoje, japonai -- Tolimuosiuose Rytuose, amerikiečiai -- Rytus nuo Murmansko. Tačiau kaip jau minėjome, Sibiro turtai nėra lengvai ap-

(Nukelta į 2 psl.)

ALTS-gos seime Detroite valdybos vicepirmininkas Kazimieras Pocius daro pranešimą apie mirusius Sąjungos narius. Prie prezidento stalo sėdi iš kairės: seimo rengimo komiteto pirm. J. Švoba, V. Abraitis ir S-gos pirm. T. Blinstrubas.

Toronte išrinkta "MISS VILNIUS"

Gražiausios Toronto lietuvaitės rinkimuose, kurie buvo praversti gegužės 26 d. Lietuvių Namuose, Miss Vilnius titulą laimėjo Jūratė Kobelskytė (dešinėje) ir antrą vietą laimėjo Žibutė Šilinskaitė (kairėje). Vidury LN Moterų būrelio pirm. Šių rinkimų organizatorė Julija Skrebutienė.

Su vasaros pradžias kas met Toronte vyksta didžiulė paruoša -- tautybų karavanas. Jame dalyvauja apie 50 tautų, kurios iš pasirodymų kreipia nemažai dėmesio, nes yra pati tinkamiausia proga supažindinti lankytojus su tautos dvasiniu pasauliu, jos charakteriu, ir kultūriniais laimėjimais.

Šiemet karavanas iškilingai bus pradėtas birželio 23 d. ir tęsis 9 dienas iki liepos 1 d. Asmuo nusipirkęs už 3 dolerius, taip vadinamą pasą galės aplankyti plačiai mieste pasiskirsčiusias atskirų tautų buveines, pavadintas jų sostinių vardais. Lietuvių buveinė Vilnius bus įruošama Lietuvių Namuose. Jinai yra numatyta užims pirmąją reprezentacinę vietą. Todėl neveltui karavano komitetas vietos LB apylinkės valdyba, visi meniniai vienetai ir jaunimo organizacijos dirba išsijusę, kad būtų pelynta Lietuvai garbė.

Ryšium su karavanu,

gegužės 26 d. sporto klubai Vytis ir Aušra talkininkaujami karavano komiteto, surengė Lietuvių Namuose didžiulį rengimą. Jame buvo išrinkta lietuvaitė Miss Vilnius. Iš viso buvo penkios kandidatės. Pirmąją Miss Vilnius vietą laimėjo Jūratė Kobelskytė, antrąją -- Žibutė Šilinskaitė. Praėjusių metų Miss Vilnius titulą laimėtoja perdavė naujai Jūratei Kobelskytei kartūną ir pasakė žodį. Teisėjų sąstatą sudarė J. Andriulis, V. Balčiūnas, Edv. Bumistras, A. O'Donahue, J. Rukšienė, Br. Saplys ir G. Šernas. Visas rinkimų ceremonijas gražiai ir sumaniai pravedė Eugenijus Rovas. Miss Vilnius 1973 m. laimėtoją sveikino KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkas J. Karpis. Pažymėtina, kad pats parengimas sutelkęs daug jaunimo visais atžvilgiais buvo puikus ir pasisekęs. Taip pat prisimintina ir J. Šernaitė-Miklejoh sumaniai ir tik kamai pranešinėjusiparengimo programą. (pb)

Varžovės į Miss Vilnius titulą. Iš kairės: Sigitą Dudaitė, Vida Javaitė, Jūratė Kobelskytė, Laimutė Mačionytė ir Žibutė Šilinskaitė. St. Dabkaus nuotrauka

ĮVYKIAI IR VAIZDAI ALT S-gos SEIME (2)

ALTS-gos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, perėmęs seimo pirmininkavimą, padėkojo Jonui Švobai, jo vadovaujamam skyriui bei visiems seimo rengimo komiteto nariams už rūpestį, kad seimas galėjo įvykti tokioje puikioje vietoje. Po savo kalbos, kurios santrauka buvo atspausdinta Dirvoje Nr. 42, pasiūlė, tęsiant seimų tradiciją, pagerbti tautinės srovės ideologą a.a. Lietuvos respublikos prezidentą Antaną Smetoną, padedant ant jo kapo gėlių vainiką ir paprašė susirinkusiųjų, kad ALTS-gos Clevelando skyriaus pirm. J. Mocuskus būtų įgaliotas suorganizuoti Clevelande vainiko padėjimą. Susirinkusieji plojimu pritarė.

Toliau sekė mirusiųjų narių pagerbimas, kurį atliko vicepirmininkas Kazimieras Pocius, išvardindamas paskutinių dviejų metų laikotarpio mirusius sąjungos narius: K. Karpių, dr. V. Ramanauską, dr. S. Biežį, Joną Steikūną, Karolį Cicėną, Frank Welis, Stasį Orentą, Jurgį Jakubauską, Stasį Rutkauską ir Joną Sakalą. Mirusieji buvo pagerbti atsistojimu ir susikaupimo tylos minute.

Po to buvo pakviestas

ANTANAS MUSTEIKIS

buvęs sąjungos pirmininkas Vytautas Abraitis pagrindinei paskaitai apie ALTS-gą kaip ideologinę politinę ir kultūrinę organizaciją. Jo kalba pilnumoje, seimo nariams pageidaujant, buvo atspausdinta Dirvoje nr. 43.

Po šios paskaitos sąjungos sekretorius K. Kasakaitis perskaitė gautus seimui sveikinimus iš Lietuvos Diplomatinės Šešės, diplomato, Viko, Altos, PLB ir kt. Jie bus išvardinti kituose Dirvos numeruose. Žodžiu sveikino Balso direktorių tarybos pirm. V. Selenis ir Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirm. K. Veikutis.

Po trumpos pertraukos buvo pradėtas darbo posėdis. Sąjungos pirm. T. Blinstrubas į seimo darbo prezidentūmą pasiūlė pirmininku inž. E. Bartkų ir vicepirmininkais B. Dūdą, A. Juodvalkį, E. Cibą, dr. V. Dargį ir dr. P. Švarčą. Į sekretoriata: V. Linkevičienę, J. Gumbelevičių ir A. Musteikį. Susirinkusieji plojimu pasiūlymą priėmė.

Nominacijų komisija sudaryta iš V. Abraičio, dr. J. Bartkaus, A. Laikūno ir J. Jurkūno.

Rezoliucijų komisija sudaryta iš dr. J. Balio, Br. Kasakaičio, Z. Juškevičienės, K. Petrauskos, J. Bagdono ir V. Matonio.

Mandatų komisija sudaryta iš: A.S. Trečioko, P. Didelio ir V. Aukštutolio.

Registracijos komisija jau veikė sudaryta iš: J. Lesčinsko, V. Šarkos A. Grigaičio, V. Tamošiūno, R. Baužaitės.

Po to prezidento pirm. inž. E. Bartkus pakvietė ALT Sąjungos valdybą padaryti pranešimus. Pirmuoju kalbėjo s-gos pirm. T. Blinstrubas. Jis pasiūlė sąjungos veikėją, seną tautininką, Clevelando skyriaus garbės narį provizorių Steponą Nasvytį už jo nuopelnus sąjungai ir tautinei srovei pakelti į sąjungos garbės narius. Susirinkusieji nuoširdžiu plojimu pritarė.

Toliau sąjungos pirm. T. Blinstrubas nušvietė s-gos valdybos atliktus darbus, kad sąjunga nėra užsidarius ir yra atvira kiekvienam lietuviui kuris pritaria sąjungos tautinei linijai siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Santykiai su tautinėmis grupėmis buvo sklandūs. Jis

(Nukelta į 3 psl.)

Clevelando šv. Kazimiero aukšt. Lituanistinę klasę baigę mokiniai su mokytojais. Sėdi iš kairės: mokyklos direktorius Pr. Karalius, J. Ignatavičiūtė, 11 ir 12 skyr. auklėtoja V. Augulytė, I. Šarnauskaitė, 10 skyr. auklėtojas J. Vyšnionis, Stovi V. Gudėnas ir R. Strimaitis. Plačiau apie baigimo iškilnes 7 psl.

BREŽNEVO BĖDOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

čiuopiama. Priėjimas prie jų toks sunkus, kad ūkiškai kol kas dar neapsimoka. Vienos tonos naftos transportas iš Si-į rytus nuo Maskvos) kaštuoja 15 rublių, tuo tarpu Italija pirkdama sovietų naftą dabar moka tik 9,5 rublius už toną. Taip pigiai naftą Sovietija gali pristatyti tik iš Kaukazo, tačiau ten esančios versmės baigiamos išnaudoti. Giliau kaip 60 metrų sovietai nemoka gręžti. Turint galvoje, kad sovietai bando praplėsti savo autovežimį skaičių, galima drąsiai teigti, kad greitai jų naftos neužteks vidaus pareikalavimui patenkinti.

Už tat jie svajoja, kad japonai išvystytų naftos versmes Tiumento srityje, kurias galima pasiekti tik lėktuvu. Vamzdžių linija į ten iš Vladivostoko kaštuotų mažiausiai 14 bilijonų markių, amerikiečiai turėtų praveisti panašią liniją natūraliomis dujomis iš Murmansko. Kaštai -- 20 bilijonų dolerių.

Tokios sumos nesimėto veltui. Už tai sovietai turi ką nors daugiau pasiūlyti negu tik mažesnius už pasaulinėje rinkoje mokamus nuosimčius. Už tat Nixono pozicijos derybose su Brežnevūne ra silpnos. Sovietainė gali patys priėti prie Sibiro turty. O be jų išnau-

GERB. REDAKTORIAU,

Norėčiau pasisakyti dėl š.m. balandžio 11 dienos Dirvoje tilpusio laiško mano redaguotos knygos "The USSR -- German Aggression against Lithuania" klausimu.

Pirmiausiai noriu pasveikinti ir padėkoti Poniui Daukšai už jo jautrų reagavimą ir griežtą pasisakymą šios knygos klausimu. Turiu atvirai prisipažinti, kad dėl Pono Daukšos minimų knygos trūkumų, aš kaip redaktorius jaučiuosi daug blogiau negu mano kritikas. Tie visi trūkumai man labai nemalonūs. Tuo reikalu esu jau padaręs rimtų žygių, kurie, tikiuosi, gal duos kokių nors rezultatų.

Nors ir sutikdamas su Daukšos technine - formaline kritika, norėčiau tačiau atitaisyti kai kurias jos klaidas.

ELTOS komunikatas mano honoraro klausimu buvo teisingas, nes iš niekur jokio honoraro neesu gavęs. Sutikau to darbo imtis tikslu bent kuo pasitarnauti mūsų bendram reikalui. Ne tik kad nesutikau imti jokio honoraro, bet ir savo asmenišky išlaidų šiam reikalui galėčiau suskaičiuoti gan didoką sumą kelionėms, viešbučiams ieškant dokumentų ir atsisakydamas tris vasaras mokymo darbo savo kolegijoje, kad pašvesti laiką knygos suredagavimui. Pono Daukšos minimos "faktiškos išlaidos" yra mašininkų ir vieno studento vasarinė techninė pagalba, už ką sąskaitos yra pateiktos. Į šias išlaidas įskaičiuoju įvairių kitų patarnavimų, kuriuos padengė mano kolegija, pv. xerox neribotas naudojimas, pašto išlaidos įvairiems susirašinė-

dojimo skirtumas tarp jų ir kapitalistinių šalių pragyvenimo lygio vis daugiau didės.

laiškai Dirvai

THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA

BRONIS J. KASLAS

jimams, raštinės išlaidos ir t.t.

Pilnai sutinku su Ponu Daukša, kad visuomenės fondai turi būti leidžiami labai atsargiai ir skrupulingai tikrinami. Aš šį principą esu net keletą kartų pabrėžęs knygos leidėjui, o taip pat esu jam jau pranešęs ir Pono Daukšos kritikos turinį "Dirvoje". Aš pats esu Vliko viens iš steigėjų ir per daugelį metų piniginius rėmėjas. Turiu atvirai pasakyti, kad, kiek mano intensyvūs santykiai su šia institucija parodė, Vlikas su išlaidomis yra labai atsargus ir griežtas.

Dabar dėl knygos technišky trūkumų. Knygos viršelius ir visą technišką darbą pasiėmė ir atliko leidėjas. Kaip knygos redaktorius aš labai dabar apgailestauju, kad leidėju pasitikėdamas, su technišku paruošimu nieko bendro neturėjau. Normaliai šis darbas paliekama leidyklai. Iki knyga pasirodė, man nebuvo pagrindo leidėju nepasitikėti. Jis yra Columbia University auklėtinis ir jau 37 metai su savo, gan, atrodo, išsilavinusiu, universitetą baigusiu sūnum vadovauja savo leidyklai. Kodėl šis leidėjas apsilėjo ir knygos spausdinimo ir įrišimo neprižiūrėjo yra man tuo tarpu

paslaptis, kurią aš su leidykla stengiuosi išsiaiškinti.

Ponas Daukša iškelia kai kurių ir esminių knygos aspektų. Knygos turinio apimtis buvo nuodugniai daugelyje pasitarimų svarstyta, debatauta su visa eile žmonių minimų ir neminimų Daukšos laiške, ir pagaliau buvo prieita prie turinio, kurs yra knygoje patiekta. Lai Ponas Daukša nemano, kad tas buvo atlikta paskubomis, lengvapediškai ir be ilgos minties koncentracijos. Mūsų pagrindinė idėja buvo pristatyti angliškai skaitančiam visuomenės ir palikti istorijai pilną Lietuvos laisvės problemą dokumentų ir tarptautinės teisės bei tarptautinių santykių principų šviesoje. Būčiau dėkingas Poniui Daukšai, jei jis galėtų man pranešti ne "šimtus tomų" tuo klausimu mano redaguotos knygos apimtyje, bet bent vieną tomą. Tiesa yra medžiagos tuo klausimu, bet ji išmėtyta ir nekoncentruota į vieną tomą, be specialios sistemos siekiančios vieno tam tikro tikslo. Ta medžiaga neturi elementų pilnai nušviečiančių mūsų klausimą šviesoje tų principų, kurie Lietuvą okupuojant buvo brutaliai sulaužyti ir į kuriuos mes vis dar ir šiandien apeliuojame ir bazuojame visą savo laisvimo kovą. Tie principai turi būti pateikti ne tik šių dienų skaitytojui, kurs dažnai jų nežino, ignoruoja ar užmiršta, bet ir istorijai bei ateities generacijoms, kurios, tikėkime, angažuosis už Lietuvą ir ieškos tinkamos medžiagos lietuvių tautos bylai motyvuoti.

Pono Daukšos manymu, reikėtų "išmesti Vliko memorandumus ir kitus susirašinėjimus", ir aš spėju, jis mano kitą panašią medžiagą. Man atrodo, kad Ponas Daukša neturi politinės bei istorinės perspektyvos Lietuvos byloje. Jis būtų linkęs į istoriją įdėti tik ką kiti Lietuvai blogo ar gero padarė, bet ne ką pati lietuvių tauta darė ir kaip reagavo katastrofos metu. Jis nori pagrįsti Lietuvos istoriją ne lietuvių tautos veiksmis, bet tik kitų vyriausybų aktais ir veiksmis. Man atrodo, kad mums reikia dokumentuoti ne tik ką kiti prieš mus ar už mus veikė, bet ypač ką mes patys darėme. Tas liečia taip pat mūsų rezistenciją ir mūsų heroiską tautos sukilimą 1941 metais, kuriuos aš bandžiau pirmą kartą angli kalboje dokumentais oficialiai patiekti viešajai opinijai ir istorijai.

Ponas Daukša gan rimtai kritikuoja mano angli kalbą, nenurodydamas konkrečiai koks yra tas stilius, kuris jam toks "sausas" ir "kaip atšipusių kirvių kerta". Neesu angli kalbos specialistas, bet esu jau daug angli kalboje rašęs ir kalbėjęs. Turiu atvirai pasakyti, kad mano angli kalbą peržiūrėjo jei ne geriausi specialistai, tai bent geri ir kompetetingi.

Turėdamas mintyje Pono Daukšos didelį susidomėjimą, būčiau dėkingas ir prašyčiau sueiti su manim į kontaktą, kad artimoje ateityje galėčiau jį pakviesti į talką. Man tas yra labai svarbu, nes dabartiniu metu aš ruošiu kitą knygą apie Baltijos valsty-

bes ir jo patarimai man būtų labai naudingi. Man patinka Pono Daukšos kritika, aštri mintis ir, tikiuosi, kad jis mano pakvieta priims. Būčiau taip pat dėkingas už pavardę ir adresą to "amerikiečių laikraščio redaktoriaus", kurs buvo Poniui Daukšai "tikru spaudos vertintoju", aš į jį taip pat kreipčiaus patirti jo nuomonę apie turinį ir stilių.

Pono Daukšos kvietimas ir keitinimas organizuoti naują knygos laidą yra sveikintinas ir tikimas, kad, antros laidos prireikus, jo patarimai ir patyrimas galės būti sėkmingai panaudoti.

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad šios knygos klausimu TIESA yra kažkur tarp labai griežtos Daukšos kritikos ir realybės. Spaudos darbas yra beabėjonės su trūkumais, bet knygoje nėra, kaip Daukša tvirtina, "neįskaitomų puslapių". Tokie teigimai kiek sumažina Daukšos objektyvumą ir be reikalo per dėtai nuvertina atliktą darbą ir knygą, kuri jau yra fait accompli, su kuriuo mums reiks susigyventi kaip tai motinai, kuriai neįsipildė laukimas labai gražios dukrelės, bet, nors ir ne gražuolė, ji užaugo, buvo visų priimta kaip išmintinga ir visuomenei naudinga asmenybė. Tad ir ši knyga, nors nėra "gražuolė", bet ateityje, esu tikras, bus labai tytoju, kurs dažnai jų nežino, ignoruoja ar užmiršta, bet ir istorijai bei ateities generacijoms, kurios, tikėkime, angažuosis už Lietuvą ir ieškos tinkamos medžiagos lietuvių tautos bylai motyvuoti.

Pono Daukšos manymu, reikėtų "išmesti Vliko memorandumus ir kitus susirašinėjimus", ir aš spėju, jis mano kitą panašią medžiagą. Man atrodo, kad Ponas Daukša neturi politinės bei istorinės perspektyvos Lietuvos byloje. Jis būtų linkęs į istoriją įdėti tik ką kiti Lietuvai blogo ar gero padarė, bet ne ką pati lietuvių tauta darė ir kaip reagavo katastrofos metu. Jis nori pagrįsti Lietuvos istoriją ne lietuvių tautos veiksmis, bet tik kitų vyriausybų aktais ir veiksmis. Man atrodo, kad mums reikia dokumentuoti ne tik ką kiti prieš mus ar už mus veikė, bet ypač ką mes patys darėme. Tas liečia taip pat mūsų rezistenciją ir mūsų heroiską tautos sukilimą 1941 metais, kuriuos aš bandžiau pirmą kartą angli kalboje dokumentais oficialiai patiekti viešajai opinijai ir istorijai.

Tad aš lauksiu Pono Daukšos laiško ir man pagalbos ateičiai.

Profesorius Bronis Kaslas
Wilkes College
Wilkes-Barre, Pa. 18703

PERSONAL MAID

For semi-invalid woman in Eastern Suburbs. Must be free & able to travel. Experience necessary. Reference required, fringe benefit provided. Call (216) 531-8900 (Cleveland, Ohio) for appointment.

BENTON HARBOR ENGINEERING

DIVISION OF KOEHRING CO.

Has immediate openings on 2d shift.

FOR EXPERIENCED

- RADIAL DRILL OPERATORS
- WELDERS
- ENGINE LATHE OPERATORS
- TURRET LATHE OPERATORS

Excellent opportunity with a growing concern. Interested persons are requested to apply in person at

331 MILLER ST.

BENTON HARBOR, MICH. 49022

An Equal Opportunity Employer (41-45)

DIE REPAIRMEN

Permanent position for qualified men experienced on all types of dies and fixtures. Progressive West Side plant. Excellent fringe benefits.

DONN PRODUCTS, INC.

1000 Crocker Rd.

Westlake, Ohio

An Equal Opportunity Employer (41-45)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

**SIUNTINI - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS**

**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.**

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street — 435-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street — 342-4240
- BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue — 467-6465
- BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue — 895-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue — 486-2818
- CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street — 376-6755
- CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St. — 925-2787
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue — 771-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue — 365-6780
- FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9 — 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue — 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue — 249-6216
- LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue — 385-6550
- NEWARK, N. J. — 378 Market Street — 642-2452
- NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue — 674-1540
- NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue — 475-7430
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue — 769-4507
- RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue — 381-8800
- SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue — 257-6320
- SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street — 475-9746
- TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue — 392-0306
- UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street — 732-7476

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS EKSKURSIJA Į EUROPA

organizuojama šiais metais rugsėjo 4-18 d.d., pačiu gražiausiu metu Europoje — praėjus karščiams ir prieš rudens žvarbas.

BUS APLANKYTA

LONDONAS PARYŽIUS ROMA

Ekskursija organizuojama su JAV LB CV pritarimu ir raginimu visiems lietuviams joje dalyvauti.

Europoje ekskursiją globos LB vadovai ar atstovai:

Londone — Didž. Britanijos Lietuvių S-ga (Z. Juras).

Paryžiuje — LB Prancūzijos Krašto Valdybos pirm. kun. J. Petrošius.

Romoje — prel. A. Jonušas.

Į Ekskursijos kainą įskaitoma kelionė lėktuvais, viešbučiai, maistas daugumoje vietų, įdomesnių vietų lankymas (daugumoje su lietuviškais paaikškinimais) ir kt.

Prašykite brošiūros su kainoraščiu ir pilnomis informacijomis. Kelionės kaina bus apie 100 dol. pigesnė negu panašios kelionės gaunamos per kitas organizacijas.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

ROMAS KEZYS, Pres.

2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDĖ PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBA REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

BUDELIŲ VIZITO IŠVAKARĖSE

Ir budeliai turi savo
dinastijas, savo geneolo-
ginį medį!

Tą tvirtinimą suponu-
ja sovietinės "čekos" ir
GPU istorija. Geneologi-
nis budelių medis savo
"veiklos" syvus čiulpia
šaknimis, įaugusiomis į
klaikius egzokucijų rū-
sius. Ten aukos buvo nai-
kinamos, šaudomos, kan-
kinamos. Kraujas gi to-
kia puiki trąša budelių
medžiui klestėti ir tarp-
ti!

Štai konkretus geneolo-
ginio budelių medžio vaiz-
das: Abakumovas, Sero-
vas, Andropovas...

Apie Abakumovą, Stali-
no teroro žvaigždę, tuo
tarpu, sunkoka surinkti
biografines detales. Šis
budelis garsėjo savo var-
du, kuris (kaip dažnai bū-
na) gali būti pasivadini-
mas. Pavardė yra kalmu-
kiška. Iš Maskvos šis bu-
delis, karui pasibaigus,
buvo komandiruotas į
Rytų Vokietiją. Čia jis
vadovavo labai kruvi-
noms operacijoms -- ro-
vė "nacistinį palikimą",
trėmė žmones darbams į
Sibirą. Jis įsteigė Rytų
Vokietijos politinę mili-
ciją, jos darbo pagrinde
padėjęs bolševikinės "če-
kos" "patyrimą". Iki šiol
tą įstaigą kietai kontro-
liuoja politiniai Maskvos
emisarai.

Abakumovo "teroro pa-
tyrimo" vaikas yra Ivan
Sеровas, gimęs 1905 me-
tais. Šis čekistas, pakel-
tas čekistiniu generolu,
skaudžiai atmintinas Pa-
baltijo valstybėse, kur
jis vadovavo didiesiems
žmonių trėmimas. Tenka
galvoti, Серовas sukūrė
ok. Lietuvoje GPU arba
kitais NKVD įstaigą, kur
jo artimiausiais "teroro
patyrimo" mokiniais bu-
vo A. Sniečkus, Razaus-
kas ir Dembo. Šie du,
pastarieji, dabar dingo
iš lietuviškos bolševiki-
nės aplinkos.

Sеровas, pasižymė-
jęs nerusiško elemento
likvidavimu sovietų už-
grobtuose kraštuose, įsi-
teikė į Kremliaus valdo-
vų malonę. Chruščiovas
ir Bulganinas parinko Se-
rovą būti jų apsaugos vir-
šininku kelionėse. Per
tas užsienio keliones Se-
rovas susipažino su lais-
vojo pasaulio gyvenimo
sąlygomis. Jis išdirbo
specifinį saugojimo pla-
ną. Didelis enkavedistų
būrys supa saugomąjį as-
menį. Šitokią apsaugos bū-
dą laisvojo pasaulio žmo-
nės mato ir TV ekrane,
kada rodomas kurionors
kremlinio vadovo vizi-

tas. Taip dabar buvo
saugojamas Brežnevus
jo užsienio ekskursijoje.

Vėliau Серовas pateko
nemalonėn ir dingo.

Sерово štabe (geneolo-
ginis budelių medis!) dir-
bo Jurijus Andropovas.
Toki būdu "patyrimas"
ėjo iš Abakumovo, Sero-
vui ir, toliau, Andropo-
vui.

Andropovas dabar, Se-
rovui dingus, tapo krem-
linių valdovų apsaugos
viršininku. Kaip ir kiti
garsūs budeliai, Jurijus
Andropovas savo kruvinu
teroru reikšėsi greta Se-
rovo 1956 metais Vengri-
joje. Jis talkino naikinti
vengrus patriotus, trėmė
juos Sibiran, pasirašinė-
jo mirties sprendimus.

Andropovas įsteigė
Brežnevui ir yra asme-
niškas jo saugotojas. And-
ropovas valdo didelį sta-
bą, kuris turi Brežnevo
kūno sargus ir būrį "ste-
bėtojų". Jie išdėstomi,
tam tikrai padėčiai
esant, minioje. Tas di-
džiulis štabas lydi Brež-
nevą jo kelionėse -- So-
vietų sąjungoje ir užsie-
niuose.

Dabar, Brežnevui at-
vykstant Amerikon, spau-
da praneša, kad jo asme-
nišką saugumą rūpinsis
Sеровo auklėtinis Jurijus
Andropovas. Bolševiki-
niai vada! nepasitiki
laisvųjų kraštų teikiama
apsauga aukštiesiems
diplomatiniams sve-
čiams, Bolševikiniai va-
dai atvyksta su savo sar-
gų kuopa. Tai, aišku,
kartu yra veiklus šnipų
būrys, nes, sueidami kon-
taktan su slapta lanko-
mos šalies policija, jie
stengiasi gauti kuo dau-
giau žinių apie saugumą.

Kaip ilgai budelis An-
ropovas išsilaikys savo
vietoje? Brežnevus jau
gana senas. Kremliaus
vadovai, kaip pastebėta,
keičia savo sargus. Tuo
tarpu laisvoji spauda dar
nepatyrė, kas yra arti-
miausias Andropovo pa-
dėjėjas. Nėra abejonės,
kad geneologinis budelių
medis nepasibaigs su
Andropovo pavarymu. Jo
vietą, Brežnevui pasi-
traukus, užims kitas bu-
delis, turįs pakankamą
"patyrimą".

"Patyrimo" mokykla
-- teroro veiksmai. Aba-
kumovas "treniravosi"
ir mokėsi teroro Rusijo-
je ir Rytų Vokietijoje, Se-
rovas -- Pabaltijo valsty-
bėse, Andropovas --
Vengrijoje.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DABARTINĖ TIKROVĖ IR GALIMA MŪSŲ SPAUDOS ATEITIS

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBOS PIRMININKO ALEKSO LAIKŪNO KALBA PASAKYTA ALT S-gos SEIME

Kalbėdamas apie mūsų spau-
dą plačiaja prasme, turėsiu galvoje
mūsų lietuviškosios išeivijos
spaudą apskritai, nes jos perio-
diniai ir neperiodiniai leidiniai,
kiek skirtingi jie būtų savo turi-
niu, vedamąja linija ar besiva-
duojančia ideologija, tiek pat
maždaug visi susiduria su pana-
šiais rūpesčiais ir egzistencijos
sunkumais. Jeigu vieniems sek-
si lengviau, o kiti net labai sun-
kliai grumiasi dėl savo gyvybės
išlaikymo, yra gal ne tiek lai-
mės ar sėkmės dalykas, kiek
jiems vadovaujančių apdairumo,
tikrųjų sąlygų pažinimo ir jų sa-
viems uždaviniais panaudojimo
reikalas.

Antrojoje savo pranešimo da-
lyje stengsiuosi pasidalyti savo
aštuonerių metų Vilties Draugi-
jos pirmininkavimo įsigytu pa-
tyrimu, išryškindamas daugiau
tai, kas gali, mano manymu, už-
tęsti ir palengvinti mūsų siaures-
nės prasme pažįstamos tautinės
spaudos ateitį. Niekas kitas, tik
mes patys turime ją rūpintis, nes
kas ateitimi nesirūpina, tas ir
negali jos turėti.

Mūsų tautinė spauda yra pa-
ti didžioji medžiaginė ir iš da-
lios dvasinė tautinės srovės žmo-
nių investicija. Ji yra mūsų vi-
šų. Todėl ją, kaip savąją nuo-
savybę, visi tolygiai turime glo-
boti ir tolydžiai ugdyti.

Lietuvių išeivijos spauda, ga-
lima sakyti, yra tiek pat sena,
kiek ir pati lietuvių išeivija. Ka-
da toji spauda pradėjo reikštis
čia, Amerikoje, kur pamažu su-
siformavo lietuviškas organi-
zuotas veikimas, istorijos bėgy-

ALT S-gos Seimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

pabrėžė, kad tautiškoji
spauda -- Dirva ir Nau-
joji Viltis -- yra stip-
riausią ryšį tarp S-gos
vadovybės ir jos narių.
Ta proga išreiškė padė-
ką V. Gedgaudiui -- Dir-
vos ir dr. J. Baliui --
Naujosios Vilties redak-
toriams bei Vilties dr-
jos pirm. Al. Laikūnui.
Taip pat išreiškė padė-
ką Kasakačiui už Tau-
tinių namų priežiūrą ir
adv. Ant. Lapinskui už
S-gos inkorporavimą.
S-gos sekretoriui, kad
per dviejų metų laiko-
tarpi esą buvę išsiųsta
600 įvairiausių raštų.

S-gos išdinininkas St.
Virpša painformavo, jog
S-ga per dvejus metus
turėjo pajamų 4548,49
dol., išlaidų -- 2464,97 ir
kasoje yra 2083,52. Tai
malonus reikšiny. Iš
kontrolės komisijos pa-
aiškėjo, kad S-gos žinio-
je yra dar likę 247 prez.
A. Smetonos monografi-
jų.

Kontrolės komisijos
pranešimu, S-gos finan-
sinė atskaitomybė yra
tvarkingai vedama.

Po diskusijų S-gos V-
bos pirm. T. Blinstrubas
pareiškė, jog jis po 6 me-
tų buvimo S-gos V-bos
pirmininku iš eityjų pa-
reigų pasitraukia. Pasi-
traukia ir visa valdyba.

Seimo rengimo komite-
to pirm. J. Svoba apgai-
lestavo pasitraukimą,
nes per tą metą S-gos
veikla buvo gyva ir svar-
bi tautinėje, politinėje
bei kultūrinėje veikloje
ir todėl siūlė p. Blinstrū-
bą dar laikyti S-gos pir-
mininku ir išreiškė pa-
dėką už atliktus darbus.
Neatvykus į Seimą dr.
Br. Nemickui ir Vac. Ma-
žeikai, T. Blinstrubas ir
V. Abraitis paryškino
tuos klausimus, apie ku-
riuos turėjo kalbėti kvie-
tieji.

(Bus daugiau)

je pasiekęs mūsų laikus, Lietu-
voje viešpatavo rusiškoji prie-
spauda, draudžianti lietuviškas
knygas ir laikraščius, persekio-
janti ir baudžianti jų leidėjus, au-
torius, bendradarbius ir platin-
tojus. Dėl daugybės laikraščių,
kurių ir pavadinimų čia neįma-
noma išskaičiuoti, Amerikos
lietuviai išleido visą eilę monu-
mentalių knygų, kaip dr. J. Ba-
sanavičiaus, Simano Daukanto,
Vincio Kudirkos raštus, teminint
tik kelėtą iškilimų. Jų įtaka lie-
tuvybės išlaikymui ir lietuvių tau-
tinės sąmonės stiprinimui turė-
jo nepaprastos reikšmės.

Lygia dalimi, tik suktėmis
priemonėmis lietuviškoji spauda
prievertaujama dabar pavergetoje
Lietuvoje. Paprasčių paprasčiau
siai ten ji paversta rusiškojo
imperializmo propagandiniu
rankiniu, kuris brukte brukamas
rusiškai nemokančiam ar net
nenorinčiam mokėti pavergeta-
jam lietuviui. Istoriniai faktai
kraipomi ir klastojami, kad tik
augš ir bręstų jaunimas grei-
čiau apsiųstų su esama san-
tvarka ir jautųsi laimingas, ga-
lės "kurti ir stiprinti didžiąją
tautų tėvynę -- Sovietų Sąjungą",
iš tikrųjų -- rusiškąją imperi-
ją, pasižovusią užvaldyti pasaui-
lį. Mokslas, menas ir net pra-
mogos pirmoje eilėje panaudoja
mos pavergtiesiems surusinti.

Vienintelė šiuo atveju atspa-
ros priemonė pasilieka spauda,
laisvai leidžiama tuose kraštuose,
se, kurių ligi šiolie negalėjo pa-
jungti rusiškoji priešspauda. Ta-
čiau klystume manydami, jog mū-
siškė spauda palikta ramybėje.
Apie jos laisvą įsileidimą į oku-
puotą Lietuvą ne didžiausi "bend-
radarbiavimo" piršliai nediršta
nė užsiminti. Ji skelbia tiesą ir
propaguoja laisvę, kuria ji pati
čia naudojasi. O tiesos okupan-
tai bijo kaip nelabasis kryžiaus.
Bet trypdami sąžinės, žodžio ir
spaudos laisvę anapus geležinės
uždangos, okupantai mielai nau-
dojasi vakarietiško laisvės čio-
nai ir visomis priemonėmis ren-
ga bei remia savo spaudos gar-
siakalbius čia. Jeigu viena jų au-
ditorijos dalis susensta ir iš-
miršta, jie stengiasi vėl susi-
lipdyti šiojį tokį užnugarį, kuris
ne tiek svertų, kiek visur maišy-
tųsi ir garsiai šnauktų, kartoda-
mas sovietijoje nuvalkiotas fra-
zes.

Būdinga yra tai, kad čionykš-
tės prososietinės ir prorusiškos
spaudos pionieriai, okupantai ne
malonius įvykius vertindami,
prabyla tik "dėl techniško prie-
žasčių" galėję išeiti viešumon
po dviejų - trijų mėnesių Per-
tuos du - tris mėnesius pasi-
ruošia šaltai advokatiškai tar-
ti neva savo žodis...

Mūsų išeivijos patriotinė spau-
da turi ir atlieka visą eilę užda-
vinių. Jų pirmoje eilėje pabrėž-
tinas Lietuvos laisvinimo pastan-
gų skatinimas. Greta to eina vie-
šumon kėlimas okupantų naudo-
jamų priemonių pavergtiesiems
lietuviams rusinti, tautinei sąmo-
nei slopinti, religijai kaip vieni
pagrindinių atsparos priemonių
persekioti, Lietuvai tiksliai alin-
ti ir besąlygiškai suldynti suru-
siškąją imperiją. Pavergtieji to
kelti viešumon negali. Pagrindi-
nė spauda rusiškoje imperijoje
naikinama ir persekiuojama vi-
su žiaurumu ir įnirsimu.

Iševijoje lietuviškosios valsty-
binės sąmonės palaikymas ir
jaunajai kartai nuolatinis skie-
pijimas, teigiamai ir pozityviai
viešumai pristatant kiekvieną
šviesesnę lietuviškojo gyvenimo
pasirėikimą yra kitas toly-
giai svarbus ir mūsų spaudos
gražiai vykdomas uždavinys, su
laikąs mūsų kartų kartas nuo iš-
nykimo emigracijos gyvenimo są-
lygose. Jeigu šį uždavinį vykdan-
t atskirose grupėse pasireiškia
skirtingos nuomonės tuo pačiu
klausimu, dažniausiai atsitinka
todėl, kad laisvame krašte gy-
vendami ir visomis jo teikiama-
mis laisvėmis naudodamiesi, vi-
sai natūraliai galime rinktis skir-
tingus kelius ir skirtingas prie-
mones bendriesiems mūsų tau-
tos ir išeivijos tikslams siekti.
Ginčijamės ne tik dėl tytikslų
skirtingumo, kiek dėl vieniems
vienų, kitiems kitų šiem tiksl-
ams siekti kelių rinkimosi.

Galėčiau čia vardyti visą ei-
lę kitų mūsų spaudos uždavinių.
Bet tokių dalykų dėstydamas išei-
tų jau už mano pasirinktos tem-
os apimties ribų.

Mūsų išeivijos patriotinė spau-
da savo uždavinius supranta ir
juos be atodairos vykdo. Kas ją
atidžiau per keletą dešimtmečių
sekė, tasai šiandien gali visiškai
pagrįstai pasidžiaugti viena ap-
linkybe. Būtent: kiek ne taip se-
nais laikais paskirų laikraščių,
skirtingomis ideologijomis be-
sivadovaujančių, buvo atkakliai
imamasi vienu su kitais, nevien-
giant nei asmeniškumų nei ne-
cenzūriškų antpuolių, tiek da-
bar, juo toliau, tuo daugiau įsi-
vyrauja pakatumo ir tolerancijos
dviasia; problemų nagrinėjimas
bei sprendimas pamažu iš-
stumia tuščius ginčus ir necen-
zūriškus antpuolius. Žinoma, nė-
ra jau taip visur švaru ir šven-
tiau, vengdami savo laikraš-
čiuose niekinti vertingas kny-
gas, kurias išleidžia kitos lei-
dyklos ir kurias sukuria kitų,
gal mums ir ne taip arti širdies
esančias ideologijas atstovaujan-
tų rašytojai. Dešinėji turėtų įvelgti
ši tą gera kairiųjų ar viduri-
niųjų veikloje, tikėdamiesi to pa-
ties ir iš kitų.

Man atrodo, jog ateityje tąja
linkme turėtume stumėtis dar to-
liau, vengdami savo laikraš-
čiuose niekinti vertingas kny-
gas, kurias išleidžia kitos lei-
dyklos ir kurias sukuria kitų,
gal mums ir ne taip arti širdies
esančias ideologijas atstovaujan-
tų rašytojai. Dešinėji turėtų įvelgti
ši tą gera kairiųjų ar viduri-
niųjų veikloje, tikėdamiesi to pa-
ties ir iš kitų.

Viena pagrindinė visai mūsų
patriotinei spaudai bendra žy-
mė ir iš tikrųjų jos giliausias
gyvybės šaltinis yra tai, kad ji
gali remtis ir didžiūotis iš šir-
dies plaukiančiu idealizmu, atsi-
dėjimu ir pasišventimu tų, kurie

rūpinasi, kad toji spauda savo
uždavinius atliktų ir savo egzis-
tencią nutęstų per kartas ir bū-
simąsias kartas. Lengviau yra
tiems, kurių užnugaris gausen-
nis, kurių savikaina, panaudo-
jant mažą teltainuojančią vienuo-
lių technikinį darbą, yra žemes-
nė, nors kitų normaliai apmokā-
mų patarnavimų ir infliacinės
sąlygose vis kylančios spaudžia-
jų kainos visus lygiai spaudžia
ir rūpesčių kelia ypač tuo metu,
kada prisieina pasenusius spau-
dinimo įrenginius atnaujinti. Kuo
ne visų laikraščių surenkama
prenumerata pv. nepadengia bū-
tiniausio personalo algų ir atly-
ginimo. Kur dar kitoms išlai-
doms padengti surasti lėšų? Kiek
vienas vertėsi pati savo išmo-
nė. Laimingesnis tasai laikraš-
tis ar jo leidykla, kuriai pavyks
tai išsidirbti ar išlaikyti masių
pritiriamas ir savanoriškos pi-
ginės paramos aukos, kurių gau-
sumas faktiškai yra ir tos spau-
dos turimos įtakos tikrasis at-
spindys. Mūsų tautinės minties
spauda ligi šiolie, kaip iš skelbia-
mų aukotojų sąrašų galima spre-
sti, šiuo atžvilgiu gali tik didžiuo-
tis.

Mes visi šiandien rūpinamės,
kad senųjų rėmėjų eilės pamažu
retėtų dėl natūralaus jų nubyrėji-
mo, mirštant ar spaudžiantis,
pensijos amžiaus sulaukus. Visi
taip pat rūpinamės surasti nau-
jų skaitytojų ir rėmėjų, iš šia-
mės krašte išaugusio ir subren-
dusio jaunimo. Tiesa, jie pasi-
traukusiųjų vietas užpildo, bet
(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

Kai kurie psichanalizės specialistai sprendžia, kad dabarti-
nė mūsų pasaulinė krizė -- relig. ir etiniai principai eičia, so-
cialiniai ir rasiniai aštrumai kurstosi votimis, šeimos pamatai
griaujami, politinis cinizmas viešumos nesigėdi -- kad visa tai
turi šaknis kaip tik mūsų amerikoniško "way of life" šaltiniuose. Il-
gametė pedagogo filosofo John Dewey įtaka per eilę metų išugdė sa-
vanaudiško pragmatizmo apstėstą žmogų be intelektualinės medita-
cijos gelmių ir be pagarbos objektyviai, pastoviai moralei. Pato-
gumų ir malonumų siekimais apsigėręs, žmogus patapo egoistu sa-
vanaudžiu, kuris lyg dvi veidais dievaitis Janus, nuolatos šaukia apie
lygias teises ir visuomeninę gerovę, o iš tikrųjų nepakenčia nieko,
kas stoja skersai kelio jo savanaudiškumui ir asmeniniams įsivaiz-
davimams. O kad po II Pas. karo Amerika kuriam laikui savo įtaką
ir globą buvo išplėtusi įvairiose pasaulio šalyse, tai amerikoniškas
pragmatizmas lengvai užkrėtė ir kitas tautas. Nėgi didžioji anti-
egoizmo religijos tvirtovė Vatilanas neatsilaikė ir -- nužengė kelis
laipsnus žemyn nuo savo grynų principų sosto, inėginant prisitaikyti
prie susvyravusio pasaulio. Ir taip tuo tarpu ši visuotinė krizė gi-
lėja, o antrasis, dar žiauresnis egoizmo polius -- bolševizmas savo
materialistinės dialektikos plėšrumu naudojasi progą sau pelny-
tis visokeriopio grobio.

• Ar tik ne tuo pačiu egoizmu suklestėjimu paveiktas yra ir
mūsų kai kurių organizacijų vadovybių tam tikras nuostimis ir --
kartkartėmis įneša į viešą veiklą nesmagaus sumišimo, suerzi-
na nuoširdžius visuomeninių darbų veikėjus. O tai trukdo vieningus
žygius siekiant tarpusavio susiklausymo, stiprinant kovojimą už
laisvę, už išvadavimą tėvynės iš Maskvos nagų. Net šalpos viršū-
nės neišvengė to ambicijų susikirtimo ir nemalonių kliuvinių buvu-
sios taip darbingos eigos vėžėse. Neatsispirdami laiko madų ban-
goms pristigame gieslino apsisvarstymo ir pasiduodame savo
silpnųjų pagundoms. O užmirštame, kad kas save puikybėn per-
aukštai pasikelia ir savo pajėgumą bei įsivaizdavimus tevertina --
tas yra tik žemojo laipo tevertas. Dabartinėje mūsų tautos nelai-
mėje, jeigu dar norime tikėti šviesia Lietuvos ateities laisve --
vien tuščių ambicijų išsižadėjimas, broliškas susiklausymas ir nuo-
širdi savęs auka didžiajam idealui tegali atnešti laimėjimą, drau-
ge ir mūsų, svetur laisvėje gyvenančių, veiklos įprasminimą.

• Rimtos spaudos uolesnius skaitytojus vėl pradžiugino "Nau-
josios Vilties" naujas nr. 5. Ne vien teikia įvairių žinių ir nagri-
nėja tautinės kultūros bei politikos klausimus, bet sykiu išbudina
mūsų galvojimą ir atšveičia minties gajumą, kad svarbūs lietuviški
reikalai mūsų sąmonėje būtų vis ryškesni, kad nepamestų tiesios
krypties ir nuolatos kurstytų veržlumą idėjiniam darbui. Tai lyg
būtinai vaistas amerikoniškų gėrybių apgožtam lietuviui -- vais-
tas nuo protinio apsnūdimo, nuo dvasinio apkerėjimo.

Jau pats pirmasis dr. J. Balio str. apžvelgiant 55 metų sukak-
tį nuo Lietuvos laisvės paskelbimo Vilniuje -- išskirtinai ryškus
mokėjimu aprėpti didžius dalykus įvalgia nuovoka ir padaryti re-
alias, dabarčiai svarbias išvadas. Autorius nebedangsto žiaurios
tikrovės iškilmingais žodžiais, o kalba kietai ir atvirai apie šio
momento būklę. Ateitis nebus beviltiška, jei mes akylai budėsime,
viską teisingai suprasime ir -- nevengsime atlikti savo pareigos.

• Žurnalo 120 pusl. užpildyta tikrai turiningai. Keletas rimtų
studijų (apie "Vairą" Vilniuje, apie neprik. Lietuvos tikinę ir so-
cialinę struktūrą ir kt.), gausus apžvalgos skyrius, iš naujų knygų
paminėjimo visus sudomins K. Musteikio recenzija -- atsiliepiamas
į St. Raštikio atsiminimus. Formos atžvilgiu tai pavyzdinis raši-
nys, kur liečiami asmeniškai susidūrimai ir nuomonių skirtumai:
išlaikomas nuoseklus ir šaltas nagrinėjimo tonas, tezés dėstomos
konkrečiais pūtviais, be savigros, be gudravimo ar išsidirkinėji-
mo, be išklaido į pašalinis posmavimus -- labai tiksliai apsi-
rojama knygoje iškeltais faktais, netikslumams atremiant savo pa-
tyrimo žiniomis. Jokios jausminės damagijos, jokio tuščiažodžia-
vimo. Be abejo, daugelis ano laiko įvykių ir sprendimų skaityto-
jui šiandien nėra galima patikrinti, tad nevienas svarsto: kuriam
reikia patikėti? Bet jau iš raštikio iškalbėjimo budo ir daromų
išvadų kiekvienam tūngvai išryškėja K. Musteikio asmens skaidrus
grynumas ir -- tūng tūng tampa aišku, kuriam iš tų dviejų generolų
galime tikėti be abejojimo.

MŪSŲ SPAUDOS ATEITIS...

(Atkelta iš 3 psl.)

mažesniais pridėtinėmis aukomis. Tą visi natūralu ir suprantama. Šio krašto pagundos didelės, savarankišką gyvenimą pradėjusio jaunimo, siekiančio aukštesnio gyvenimo standarto ir šikūrimo bent neblogesnio, kaip jų tėvai per keliolika metų kantriai spausdami pasiekė, išlaidos nė kiek nemažesnės. Daugelis jų jau pradeda rūpintis savo prieaugliu, kurio ateities užtikrinimas taip pat savo pareiklauja. Nemažesnį vaidmenį vaidina ir tai, jog tasai jaunimas jaučia, jog toji spauda kol kas dar tvirtai laikosi, rūpestingai senesniųjų globojama. Tačiau jeigu neatlaikytų šiekypsimame šiam jaunimui jausmą ir įsitikinimą, jog metai po metų visa ta spaudos išlaikymo našta tiesioginiai užguls juos (o tai turėtų turėti įtaką šiekypsimui), aš numatau, kad mūsų ateinančios kartos savo atlikis. A. A. Juozas Bačiūnas Dirvos bėdos metu mane tikino: "Kol aš gyvas, Dirva eis, kai pasimirsiu, tuo turėsite pasirūpinti Jūs patys". Man rodos, kad šį velionies nerąšytą testamentą jo bendraminčiai turėtų visuomet atsiminti ir jauniems skiepyti. Kai mūsų metai pasibaigė, ateis jų metai: metai ryžimosi ir neretais atvejais savo asmeninio malonumo išsižadėjimo.

Savo tautiniams uždaviniais ilgą laiką išliko ta spauda, kurią leidžia visuomeninės organizacijos. Privati iniciatyva, jeigu jos nesaisto visuomeniniam sektoriui įsipareigojimas, neretai, kaip gyvenimas parodė, neišvengia pavojaus pasimesti ir iš tikrojo kelio pasukti į šunkelius, nuvedančius tarnauti okupanto interesams. Todėl aš, kada prieš aštuonius metus buvęs visuomeninioje sferoje, Vilties draugijos nugalimuose buvau skatinamas prisiminti Vilties pirminko pareigas, pirmą pirmiausia pasistenčiau išsiaiškinti, kiek realūs buvo tasyk sklidę ir įkyriai kartojami teigimai, jog vienintelė išeitis tesanti Dirvos visišką ar bent dalinį supratimą. Savo naujas pareigas prisėmiau, tik gavęs Chicagoje, ALTS valdybos posėdyje, patikinimą, jog toks privatinimas iš viso neįgalimas. Tada sutikau.

Visų bendru sutarimu, įtempomis pastangomis ir piniginių lėšų suteikimu mes šiandien pasiekėme tai, kad po šio Seimo skirstysimės, pasiryžę savo įrengimus tobulinti ir moderninti, o ne ieškoti greičiausios pagalbos, kad būtų galima tarnauti algos išmokėti, ekspedici-

jos išlaidos padengti ir p.p. Per tuos aštuonius metus šis tas pasiekta.

Prieinu antrąją savo pranešimo dalį, liečiančią galimą mūsų išeivijos spaudos ateitį. Ji gali būti tokia, kokią nežinomas rytojais atneš, arba tokia, kokios mes patys ryžtingai sieksime ir solidariai su prieauglia karta pasieksime. Čia galvos nesukame dėl aiškiai sovietinės ar prosovietinės spaudos, kaip ji besidangstytų ir kaip ji besivadintų. Ta spauda buvo ir bus kaip stroplausiai prižiūrinama žolyno piktžolės ar švariausiai užlaikoma kieme šukšlių dėžė. Jos buvimas kai kuriais atžvilgiais ir naudingas: turime kur kur nukreipti rašėjus, kurie savo suktais ir kiršinančiais išvedžiojimais bando brautis į padoriją spaudą.

Kiek toji ateitis liečia patriotinę išeivijos spaudą, mano, kaip lietuvių, troškimas yra ir bus tai, kad ji dar ilgai išsilaikytų savo dabartine apimtimi: teritorinio pasiskirstymo apimdamą visą lietuvių išeivijos gyvenamą plotą, ideologiniu atžvilgiu vaizduodama visų mūsų pagrindinių srovių spektrą. Manau, neklystu manydamas, kad ir Jūs to paties siekiate: nepasitenkinate vien savąja spauda, bet pagal išgales remiate ir palaikote visą kitą, kuri nekeičia mūsų bendriems tautiniams, kultūriniais ir politiniams siekimams.

Kaip tautinės srovės žmogus, jos įtakoje išaugęs ir žilo plauko sulaukęs, joje visą laiką pasyviau ar aktyviau reiškėsis, aš norėčiau, kad mūsų tautinė spauda ne tik dabartiniame lygyje išsilaikytų, bet ateityje dar daugiau stiprėtų ir visuomenėje dar didesnę svorį įgautų. Dažnai išgirstame, kad ne tiek svarbu, ką parašo kiti laikraščiai, bet didžiausios reikšmės pridodama tam, ką pasakė Dirva. Gal neatsitiktinumas ir tai, kad rusų diriguojami lietuviški laikraščiai, leidžiami pavergoje Lietuvoje, nė vieno kito išeivijos laikraščio taip dažnai ir žiauriai nepuldinėja, kaip tai daro su Dirva. Tiesiog darosi įspūdis, kad Dirva yra jiems žvirgždas skyje ar kaulas gerklėje. Vadinas, einaime teisingu keliu.

Paskutiniiais metais nusistovėjusiu ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo su nuolatiniais bendradarbiais išlygintu keliu eidami mes dieną iš dienos susilaikiame daugiau draugų ir rėmėjų. Tą stipriną gražios ateities viltį.

Dirva yra, buvo ir bus tik laikraštis, pabrėžiu: tik laikraštis,

kuriame, kaip tokia, atsispindi šiandieninis mūsų gyvenimas, su dabartine tikrove, prisimintiniais praėjusių momentais ir siekiamos ateities samprotavimais. Koks gyvenimas, toks ir laikraštis, kuris niekada nepretendavo ir nepretenduos į mokslinį problemų sprendimą. Šiam pastarajam tikslui yra per trejus metus įsistiprinęs ir apie save intelektualų būrį sutelkęs Naujosios Vilties žurnalas.

Jau dabar atsiranda laikraščių, kuriems pinigų neturksta, bet nebėra žmonių, kurie tuos laikraščius užpildytų. Juo toliau tuo aktualiesnis jaunųjų žurnalistų prieauglio klausimas darys visiems laikraščiams. Jauniems ugdytis buvome įsivedę Dirvoje Jaunosios Kartos skyrių. Jis pamažu išnyko. Nėra raliausias mūsų prieauglis turėtų ateiti iš Korpi Neo-Lithuania eilių. Žinome, yra daug neolituanų, čia neseniai baigusių aukštesnį literatūros ir žurnalistikos mokslus. Lietuviškon spaudoje jie neįsijungia dažniausiai dėl nepakankamo lietuvių kalbos mokėjimo. Jeigu Korpi vadovybė atitinkamai paskatintų, vyresnieji globotų ir padėtų jiems gyventi savo pajėgomis suorganizuoti periodinį biuletenį, kurį patys jaunieji ir prirašytų, ir suredagotų, ir atsispausdintų, ir išplatintų, -- jaunieji išeivų praktišką žurnalistikos mokyklą. Tuo keliu mūsų didžiojoje spaudoje yra atėję kuone visi jos nuolatiniai ir pažįstami bendradarbiai.

Baigdamas norėčiau padaryti savo pranešimą apibendrinančias išvadas:

1) Istorijos būvyje dingsta srovės ir ideologinės grupės, kurios be laiko savo spaudą sumenkina ir numarina. Todėl savos spaudos išlaikymas ir į pasirušios jaunosios kartos rankas jos atidavimas tolesniam puoselėjimui yra mūsų visų šios kartos žmonių pareiga, kurią vykdyti turėtume solidariai visi, kas kiek galėdamas ir kas kuo įmanymdamas.

2) Mūsų spauda esamose sąlygose savo uždavinius puikiai atlieka, grynai idealistiniu nusiteikimu, o tas idealistinis momentas yra pats galingasis jos gyvybės šaltinis bet šviesios ateities laidas. Nesileisdamas į detales, čia drįstu pripažinti, jog dalis visuomenės ir didžiųjų organizacijų, spaudos tarnavimais naudodamosi labai dažnai pamiršta jai atiduoti tai, kas tai spaudai priklauso.

3) Pagarba ir padėka priklausoma ne tik aktyviesiems mūsų spaudos redaktoriams, bendradarbiams bei skaitytojams -- rėmėjams, bet ir visiems tiems, kurie siekia išblaškyti įsigalėjusį visuomenės dalies abejingumą savajai spaudai: telkime savo pajėgas, kad neliktų šeimos, kuri nesidomėtų lietuviška knyga, laikraščiu ar žurnalu, tuo pačiu didindami mūsų spaudos įtaką ir svorį lietuvių išeivijoje ir ne tiesiogiai -- pavergoje Lietuvoje.

4) Svetikintina ir plėstina spaudoje besireiškianti tolerancija kito įsitikinimo žmonėms, jeigu jie savo darbais ir raštais siekia tautinio solidarumo, nuosirdžiai ieško tiesos ir lieka ištikimi amžiniems lietuvių tautos siekimams -- laisvės tautai ir valstybinės nepriklausomybės Lietuvai.

PERSONAL MAID

For invalid woman in Eastern Suburbs. Must be free & able to travel. Experience necessary. Reference required, fringe benefits provided. Call (216) 531-8900 (Cleveland, Ohio) for appointment. (42-48)

SHEET METAL SHOP
has immediate openings for the following:

BRAKE OPERATORS
LAYOUT MEN
WELDERS
STRIPPIT OPERATORS
For 1st & 2nd Shift
Experienced only need apply. Excellent fringes include paid 365 day Blue Cross, Blue Shield, and Major Medical. Also paid long-term disability and life insurance.
Apply in person to:
GLENWAY INDUSTRIES, INC.
Glenway Bldg. No. 4, Door 8
3670 Werk Rd., Cincinnati, O. 45211 (44-50)

BURNER

Experience on light and heavy plate necessary. Multiple torch electric eye. Excellent wages, profit sharing plan, group insurance, hospitalization paid, holidays, weekly overtime, steady day shift. Call Mr. Eckstein, 216-883-4200
GENERAL SHEET STEEL & PLATE
3344 E. 80 St.
Cleveland, Ohio (44-48)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

1ST CLASS SKILLED
TOOLROOM MACHINISTS
WE HAVE 6 OPENINGS

Due to our current expansion in the plastic pipe field we have several immediate openings for machinists. Persons must be able to operate standard toolroom equipment for injection mold repair. Normal fringes, 4-day week. Driving to and from work a must.
R & G SLOANE MFG. CO. INC.
6100 HILLCREST
VALLEY VIEW, O. 216-524-8600
(Off Rockside Rd. between Canal and Turney in VIP Industrial Park)
An Equal Opportunity Employer (44-45)

DESIGNERS/DRAFTSMEN. For design and layouts of industrial furnaces and equipment. Some experience preferred. Rate commensurate with training and experience. Full benefits including profit sharing. Send resume and salary requirements to: Chief Draftsman, Drever Co., Red Lion Rd. & Philmont Ave., Huntington Valley, Pa. 19006. (44-45)

KEYPUNCH OPERATOR
FULL TIME)

Opening for individual familiar with systems, 3 Data Recorders (IBM 5496). We require a minimum of 6 months' experience. If interested please call for app't.

RICKEL BROS., INC.
1764 NEW DURHAM RD.
SO. PLAINFIELD, N. J.
201-753-4900

An Equal Opportunity Employer (44-45)

MAINTENANCE MECHANIC
Experienced maintenance man m-w required in rapidly-growing business, just moved to Springfield (Rt. 22). Punch press repair or set-up experience desirable, but not required. Please call Mechanical Felt, 201-467-8686. (44-45)

OPERATORS — zippers
and plain. Experienced. Good pay. J & D Manufacturers, 6709 Jackson St., Guttenberg, N. J. Call (201) 868-0004.

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT OPERATOR
SHAPER HAND
SURFACE GRINDER HAND
Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints and close tolerance.

DAY WORK
Air conditioned, all benefits. Including profit sharing. 58 hour week.
JACK HAINES CO.
2761 STAIR
DETROIT, MICH. (44-51)

Wanted 1st Class Skilled
TOOL and DIE MAKERS
If you want steady work, small manufacturing company in business over 50 years. General all around small tools, dies and machinery. Nice place to work. Fringes. Age no barrier. Call for appointment
313-875-1046
CRESCENT CHAPLET'S INC.
5766 Trumbull Ave., Detroit, Mich. (44-46)

WANTED
EXPERIENCED
STEEL
WAREHOUSEMAN

To work for a small warehouse operation in Southfield. Steady work for qualified man.

SHERWOOD STEEL CORP.
26500 W. 8 MILE RD.
SOUTHFIELD, MICH.
CALL 313-353-4780

DIE CASTING OPERATORS
DIE REPAIRMEN
DIE SETUP MAN
PUNCH PRESS OPERATORS
INSPECTORS
DRILL PRESS OPERATORS
For 1st & 2nd Shift

Excellent fringe benefits, high hourly rate, plus incentive.
APPLY 9210 LOREN AVE., Southeast (Off East 93rd St.)

TOOL DIE ENGINEERING (39-46)

Iš vykstančios Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje dail. Jadvygos Paukštienės parodos "Eglė žalčių karalienė". Akvarelė.

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
ALL ROND MACHINISTS
MOLD MAKERS
TOOL MAKERS
1ST & 2ND SHIFT

Must have job shop experience and be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Steady work for qualified men and overtime. All fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE
TDM CORPORATION

P. O. Box 277, Fletcher, North Carolina
704-684-9818 (41-50)

JOURNEYMEN
ELECTRICIANS
MILLWRIGHTS
PIPEFITTERS
TOOL MAKERS
(JIG AND FIXTURE)

MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE

SPRAY GUN REPAIRMEN
WELDING EQUIPMENT REPAIRMEN

APPLY EMPLOYMENT OFFICE
965 CLAIRPOINTE
DETROIT, MICHIGAN

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

An Equal Opportunity Employer (41-46)

MACHINE OPERATORS
MILLING MACHINE
SURFACE GRINDER
BLANCHARD GRINDER
ENGINE LATHE

1st & 2nd SHIFT

FULL OR PART TIME. EXPERIENCE PREFERRED BUT WILL TRAIN. EXCELLENT WAGES AND BENEFITS.

CALL OR APPLY TO:
FUTURMILL DIV. OF KYSOR IND. CORP.
11929 Abbey Rd. North Royalton, Ohio

216-237-9460 (42-44)

A-1 SET UP MAN

On Gridley Automatic Screw Machines.

Qualified Man Can Earn

\$20,000

Sent us a Resume Today.

HOYT MACHINE CO.

1925 Massachusetts Ave.

Indianapolis, Indiana 46218 (40-46)

PATTERN MAKER-METAL

We are a large manufacturer located in Brantford, Ontario, who are presently looking for Metal Pattern Makers. The successful applicants should have knowledge of foundry practice and should possess journeymen's papers or equivalent in this trade.

This position would be of interest to individuals who feel that they can work to their fullest potential with a minimum of supervision with all the modern pattern shop facilities. Candidates who wish to live with their families in a moderate-sized, but progressive community with all the advantages of a large metropolitan area would enjoy the community in which we are located. The starting wage will be \$4.36 per hour and of October 1st, 1973 will be \$4.61 per hour.

Apply in confidence to the Personnel Supervisor,

CRANE CANADA LIMITED

P. O. Box 1355, Brantford, Ontario, Canada

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOSIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESĮ

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Coen Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŠVIESA IR TIESA TELYDI

ALG. DOMEIKA

Skaitome Švietimo Gairių nr. 8. Dukart metuose išeinąs žurnalas parodo bent dalį rūpesčių, kuriais pulsuoja mūsų švietimas, svetur veikiančios lit. mokyklos. Gausu rimtų, dalykiškai paruoštų straipsnių. Pvz. apie ritminius judesius -- jie rodo kelią į tautinį ugdymą: "Kiekvienas vaikas privalo išmokti žaisti ir dainuoti jų amžiaus žokius, dainas. Kartų kartomis vaikams šoko ir žaidė dainuodami..." -- rašo Jadvyga Matulaitienė. Taip prie judesio, kuris vaikui natūralus jo augime, prisiderina lietuviška dainelė, lengvai išmokstama ir pamėgstama. Be didelio vargo išmokoma savos kalbos, sklindaus žodžio tarimo, net pamėgimo tautosakos gabalėliams. Nuo vaikiškų dainų nuosekliai einama prie rimtesnių dalykų.

B. Krokys gvaldo mintį jauniui: kodėl verta lankyti lit. mokyklą? Ji teikia vertybių asmeniui ir praktinės naudos gyvenime. Dvikalbis žmogus -- turintis asmenybę už čiabuvius vienakalbius. Ir praktinė nauda: su gimine susikalbi ir susirašai, jauti gyveninį ryšį su tėvyne (gal ketini ten kada lankytis?); šioj šaly mokslą einant profesoriai ir draugai gerisj tavim dvikalbiu; liet. draugijos, spauda, draugai, suėjimai -- ne mažą įdomybių patirį, džiaugsmą išgyventi. Gal gyvenime bus proga kada savo kalbą panaudoti: kariuomenė, prekyba, kelionės. Duodama ir tikrų faktų pavyzdžių, kur liet. kalbos mokėjimas buvo jaunuoliui didžiai pravartus, teikė garbės, pagyrimų, net apčiuopiamo pelno.

Įdomus ilgokas aprašas apie JAV LB šviet. tarybos suvažiavimo darbus.

D. Petrutytė reikalauja paakinti visuomenę bent kiek daugiau suprasti priešmokyklinio auklėjimo svarbą lietuvių. Savos kalbos išmažens įsisavinimo formuojasi vaiko protas, būdas, jausmai, asmenybė. Vėliau to nuostolio neatitaisysi: "Vaikai ne nutausta, o nejauga į lietuvišką kultūrą", tad privalu juos nuo kūdikio dienų įauginti. Šeima yra svarbiausias veiksnys taunio išlaikymo srityje, o mokykla, draugijos, bažnyčia -- tik pagalbines įstaigas. D.P. siūlo steigti tėvams vaikų auklėjimo kursus, židinėlius namuose ir kt. LB turėtų paskelbti šeimos pirmenybę ir jai telkti didįjį dėmesį, nes kitaip -- daugelis liet. institucijų nustos reikšmės, turės užsidaryti. Taip D.P. nurodo pačią skaudžiąją spragą, de ja, ligi šiol nieko nepadaryta jai užlopyti (ir nė šis švietimo vadovų suėjimas jokios tėvams pagalbos nenumatė). Steigti tėvams kursus -- nerealu, neįvykdoma. Bet duoti periodinį žodį spaudoje būtų nebrangu ir veiksminga. Šviet. Gairės yra mokytojų žurnalas, o paantraštė "ir šeimai" tik tuščias reveransas. V. Čižnėnas be reikalo nori žurnalą pritaikyti ir tėvams. Tai dalyko nesupratimas, nepraktiška, net žalinga: nebūtų nei tiems nei aniems. Tėvai laukia ne žurnalo ar glių pedagogo profesijos įsisakitymų, o trumpų kasdieniškų, faktiškų žinių, praktikos ginių, tarpusavio pasimokymų, šiandienos pavyzdžių. Ir negundykite, kad tėvai dar apmokėtų ir šį žurnalą, kuris jų problemų negali apimti. Jiems jau įdomiau būtų užsisakyti vaikams leidžiamas knygeles ir drauge su savo atžalynu skaityti, štai kur būtų tikra nauda. Bet mes linkstame į padangių teorijas, kai laikais leistas žemėn ir stvertis tikro darbo.

Tėvams steigti atskirą žurnalą būtų sunki prabanga, o ir nereikalinga: geriau įvesti porą skilčių bet kur laikraštyje. Juk Drauge Tėvynės žvaigždutė savo vaidmenį atlieka ir ne daug ką apsunkina. Kodėl kitame spauidinyje neįsteigti ko panašaus tėvams? (gal ir Dirva užleistų kampelį vietos?). Kviesinas redaktorius iš patyrusių pedagogų ir -- nedelsiant užkū-

ti spragą. Ko dar abejoti? D. P-tė pabrėžė, kad šeima tai pirmasis veiksnys lietuviybės kūrime ir išlaikyme, o dėl šio apsilėidimo "daugelis liet. institucijų nustos savo reikšmės"...

Apie knygas jaunimui pranešė J. Vaišnys, jaunimo skaitiniams ruošti komisijos pirmininkas. Jis pripažino savo darbo visišką fiasco: "Beveik visai neturime tinkamų vaikams ir jaunimui skaitinių" Ir ėmė kalbėti apie palankesnes sąlygas vaikams okup. Lietuvoje: aplinka lietuviška, tėvai daugiau bendrauja su vaikais, išleista keli šimtai labai gražiai iliustruotų knygelių... Kasmet jų išeina apie 30-40, kurių tik apie 10 yra su komunistų propaganda, o kitos geros, įdomios, patrauklios. O išieivioj jaunimo skaitinių padėtis skurdi, sąrašas yra "įtrauktos 36 knygėlės vaikams ir 41 paaugliams". Be to, mūsų knygelių nedaug yra tokių, kurias vaikai ir paaugliai mielai skaitytų, nes dauguma -- neįdomios, nepritaikytos, parašytos sunkiu stiliumi ir sunkiai suprantama kalba. Ateičiai J.V. pateikė trejų pasiūlymą: a. skelbti konkursus (antri metai konkursas davė po gerą knygą paaugliams), b. užsakyti pas jaunesniuosius rašytojus, c. perspausdinti Lietuvoje išleisčių knygų arba tiesiog parsisiųsdinti didesnius kiekius (bet, girdi, kai kas priešinasi kultūriniam bendravimui su okupantu). Esą būtina kasmet išleisti bent po 5 knygeles vaikams ir 2-3 paaugliams -- išleisti 12-13 tūkst. dolerių. Todėl J. V. išprašė LB šv. tarybos paskelbti vajų -- surinkti 50,000 dol. Taigi, vėl iš visuomenės kaulyti pinigų. Pasvarstytinas šis reikalas išsamiau: ar būtinas ir ar bus sėkmingas?

Toliau ir pats J. Vaišnys aiškino, kad jei čia vaikas knygas leisti sunku, tai jas išplatinti dar sunkiau. Net geros knygelės (ačiū Dievui, galop jis randa ir gerų) guli neišpirtos sandėliuose. Ir jis pasiūlo "realiausia ir naudingiausią" būdą -- šviet. tarybos išleistas ir rekomenduojamas knygeles įvesti privalomu skaitiniu mokyklosei. De ja, tai visiška nenuovoka. Viena, privalomos knygos (kaip vadovėliai) vaikų meilės tikrai neįgyja -- tuo būdu knygos neišpopuliarinsi, prie knygos vaiko nepritrauksi, gal tik atgrasinsi. Bet dar blogesnis antras dalykas, kad šiuo būdu J. Vaišnys siūlo sužlugdyti bet kokią jaunimo skaitinių laisvą leidimą. Jeigu tik šv. tarybos leidiniai bus privalomi mokyklose ir rekomenduojami skaityti, tai aišku -- kitų leidėjų knygos bus paliktos už durų ir savaime paniekintos, "nerekomenduojamos" skaityti nei piktai. Joks leidėjas tokio šv. tarybos monopolio, visuomenės lėšom paremtu, neatlaikys ir liausis iš viso jaunimui knygas beleisti. O tuomet tikrai atsirad dar didesnis skaitinių trūkumas. Ir J.V. galės praveisti savo tikslą: pargabendinti Maskvos rekomendacijom paremtų spaudinių mūsų vaikams auklėti...

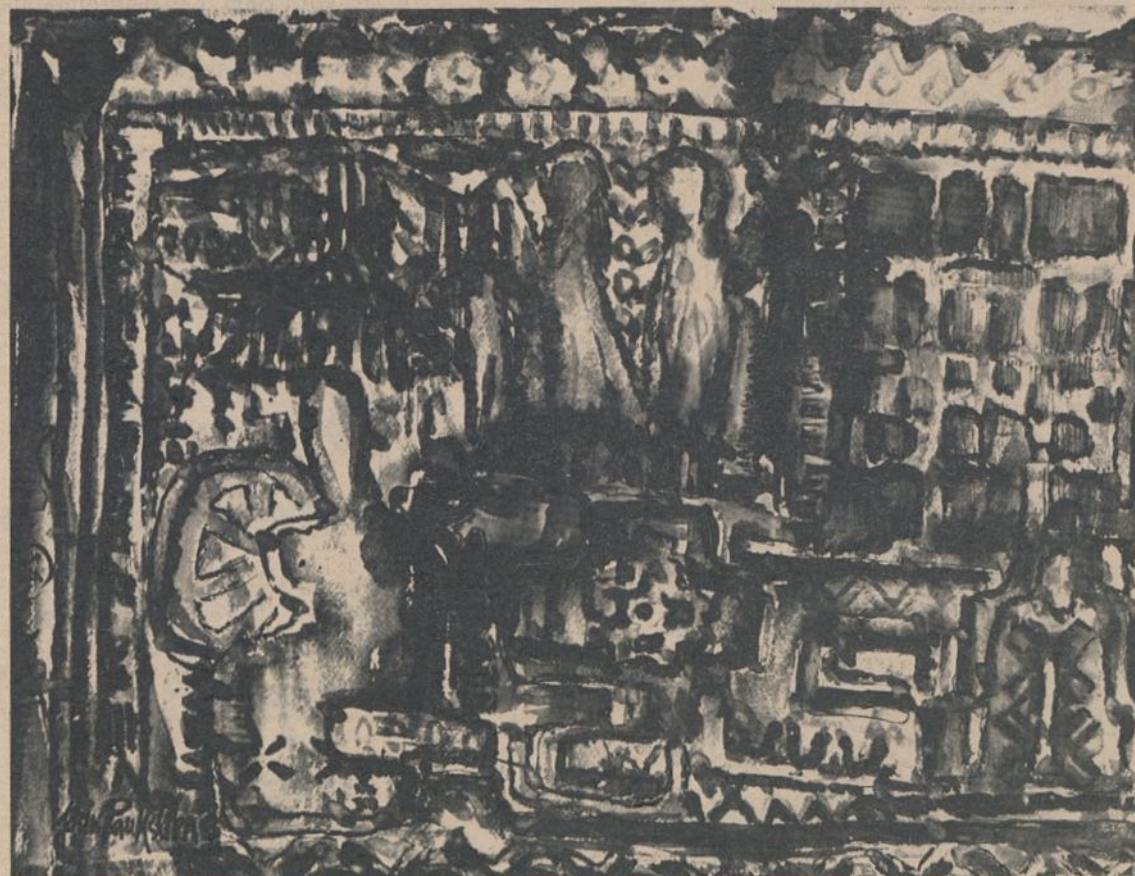
Taip matome, kad J. Vaišnio užmojis su 50,000 dol. vajum ir rekomendacijom mūsų jaunimo knygai tik pakenktų. Ar nėra išieities? Kol komisijos pirmininkas svaioja apie okupanto knygų grožį ir įdomumą bei pigumą, tol iš šios peikės nebus išbrista. Bet iš anapus knygoje tikėtis tautinio ir religinio dvasios maisto savo jaunimui -- toks neišmanėliškias, gal ir suktas ar kvailingiškas galvojimas, kad gėda klausytis. Tokiu jaunimo skaitinių tvarkytojo pasiūlymu mes intuine patogiai ir pigiai slinkti į okupanto glėbį, pirmiausia į jo rankas (ir ideologines užmačias) atiduodami savo atžalyną... Pagal J.V. mums jau kitos išieities nebeliko. Argi taip?

Net ir tas vajus, ar patrauktų vaikus daugiau knygų skaityti? Vargu. Lengva visuomenės lėšom bet ką planuoti, bet "valdišku būdu" ir daugiau knyge-

lių išleisus -- jos tik sandėliuose tebegulės, anot J.V., ir dulkes rinks, nes nei didesnis pinigas nei kupinesni sandėliai dar vaiko nesudomins. Iš atbulo galo stumiant šis vežimas nejudas iš vietos. J.V. pripažino, kad išplatinti knygeles dar sunkiau nei jas išleisti, tad nuo čia reikia ir pradėti, o ne dar daugiau leisti, bet nieko nekalbėti apie išplatimą. Kodėl vaikščioti aplinkui, o nejudinti tikrosios bėdos? Būtent, vaikams skaitinių leidimą reikia gretinti su skaitytojų suradimu! Tik taip pajudėtume iš užburto rato. O skaitytojų domesys gali pagausinti ir knygų tiražas, ir patobulinti jų patrauklumą. Būtina ugdyti ryšį tarp knygų ir pirkėjo. Betgi tuo atveju jau reikėtų rimtai padirbėti (dabar net negirdime, kas ta skaitinių komisija, ką ir kada ji dirba, nes atrodo, vienas pirmininkas viską tvarko, o toks šimtas darbas, neturi laiko, todėl nori lengvai nuo pareigos atsimesti -- su gatavom ir pigiom knygelėm iš komunistinių šaltinių! Pavyzdžiui, kodėl nesuplanuoti tikrai naudingo vaju -- surasti nors 1000 pirkėjų vaikų ir jaunimo knygelėms? Per LB apylinkių švietimo vadovus, per tėvų komitetus, jaunimo įvairias organizacijas, moterų ir kt. klubus, mokyklų vedėjus -- argi neatsirasų bent minimalus nuolatinių knygų ėmėjų skaičius? Tuomet atpultų nauji stambių lėšų elgetavimai ir migloti užmojai, netikrų vilčių planai, netgi laisvo knygų vaikams leidimo žlugdymas. Amerikiečiai turi daugybę panašių klubų -- knygos prenumeratorių, prie jų priklauso milijonai skaitytojų ir džiaugiasi gaudami savo skoniui tinkamas knygas pigiau, nes betarpiškai, be ieškojimo, kai jos tam tikrais protarpiais pačios ateina į namus.

Su skaitiniais jaunimui jautaipt mūsų nusigyventa (o tai nėra koks antraeilis, mažareikšmis reikalėlis), kad būtina skubi ir griežta reforma ligišiolinėje tvarkoje. Pagaliau reikia mums visiems prabusti ir sustabdyti jaunimo knygų sabotavimą, kuris trunka ilgoką eilę metų, beveik pagal planą, vis dairantis į šalį ir ieškanč neuždirbtą pelną. Sušauktinas tėvų, pedagogų, jaunimo organizacijų atstovų, leidėjų sąskrydis ir nuodugniai išsvarstyta dabartinė būklė. Ir pastatytinas ne vienas abejotino išmanymo asmuo, bet nuoširdžiai darbinga komisija. Ilgiau šitaip gaišioti negalima. Štai, JAV LB šviet. tarybos pirmininkas J. Kavalitūnas tame pat suvažiavime pareiškė, kad mūsų lietuviybės darbuose jau labai daug padaryta: veiklia liuan, mokyklų gausus tinklas visame krašte, išleista 36 tomų enciklopedija, statomos operos, vyksta didingos dainų ir šokių šventės, jaunimo kongresai, surenkami šimtai tūkstančių dolerių, bet... "beveik nieko bendru mastu nepadarėme, kad mūsų mažieji turėtų ką namie skaityti lietuviškai ir taip neužuolom suaugtų su lietuviška knyga, viena ryškiausių tautinės kultūros apraiškų". Tikrai baisus apsilėidimas. Ir po šių švietimo vadovo žodžių dar mūsų jaunimo skaitinių tvarkytojo sąžinė leidžia jam ramiai sėdėti soste tebetrukdant toliau?

Švietimo Gairių žurnalo gale yra įdėtas ilgas sąrašas -- Rekomenduojamos knygos jaunimui: jaunesniųjų grupei 36 ir vyresniųjų 41 knyga, o okupuotoje Lietuvoje išleisčių abiejų grupių iš viso 32 knygos. Taigi, visuomenės lėšom leidžiamas žurnalas jau reklamuoja okupanto išleistas knygas (tuo tarpu daugelis čia laisvėje išleisčių lietuviškų knygelių vaikams ir jaunimui šiuose žurnalo sąrašuose visai nėra įtraukta, nerekomenduojama skaityti). Keistoka, kad po tais sąrašais niekas nepasirašo -- nei kas parinko tas knygas, nei kas atmetė kitas. Manytina, gal būtų, tie sąrašai daryti ne kieno kito, kaip tos jaunimo skaitinių komisijos

Iš dail. Jadvygos Paukštienės parodos Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje "Kaimo improvizacija". Akvarelė.

NUŠVYTUSI DULKĖ – GYVENIMO SAULĖLYDY

Į artimesnę pažintį suėjome su a.a. Kan. Mykolu Vaituku, kai jis 1951 m. atvyko į Rhode Island, trumpa laiką buvo vienoj parapijoj vikaru, o paskui 22 metus seselių pasijoniečių kapelionu, kurios vadovavo moterų kolekcijų namams Peace Dale, R.I., tai valandakelio iš Providence.

Kaip Lietuvoj buvęs socialus ir populiarus, jo terminu tariant turėjęs daug "bičiulių", taip ir čia laikada į apimdamo nerimastis tame užkampy "Ramybės Slėny" ir todėl dažnokai vykdavau jo aplankyti arba jis atvykdavo čia išsikalbėti, pabendrauti ir tais apsilankymais likdavo labai patenkintas.

Nors jis prirašė toms savo atsiminimų, bet turėjo ko pasakoti ir apart

su pirmininku J. Vaišniu priekyje, bet kodėl vengtų prie savo darbo prisipažinti? Atsakomybė tuo būdu yra primesta redaktoriui, o ir Lietuvių Fondui, iš kurio semiamos lėšos leidiniui spausdinti.

Paskiausiai žurnale galop skiriamas 16 eilučių vaikų laikrašteliiui Eglutei.

• Švietimo Gairės. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Nr. 8 (12). Leidžia JAV LB švietimo Taryba. Redaktorius Petras Maldeikis. Žurnalo mecenatas Lietuvių Fondas. Kaina 1.50 dol.

NAUJOS KNYGOS

• Jurgis Jankus. UžKANDIS. Pasakojimų rinkinys. 220 psl. Viršelis ir applanas Rimo Laniausko. Išleido Ateities Literatūros Fondas. Galima užsisakyti Ateities leidykloje: 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich. 48075.

• Naujoji Viltis. politikos ir kultūros žurnalas, leidžiamas LST Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos. Nr. 5 (1973) jau išėjo iš spaudos ir siuntinėjamas prenumeratoriams. Numero kaina 3 dol.

Administracijos adresas: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

KUN. V. MARTINKUS

to, nes jam buvo žinoma tokių faktų, kuriuos spaudoj būtų neparanku skelbti.

Betgi prieš keletą mėnesių, jau į globojusios seselės pastebėjo, kad jis keičiasi, užsimiršta, jei joms kur tekdavo išvykti, tai specialiai manęs atsklaususios, atveždavo jį pas mane pagloboti.

Spalio mėnesį jam būtų sukakę 90 metų, jau planavau, kaip tą jo suaktį atžymėti, bet Dievulio buvo kitokia valia ir šiam gražiam gegužės sekmadienio rytą, 20-tą dieną, pirmiesiems saulės spinduliams nušvietus padangę, jam nušvito ... amžinybės horizontai.

Tai nebuvo mums čia visai netikėta, nes lygiai prieš 2 savaites, sekmadienio vakarą 6 val. buvo paralyžuota jo dešinė pusė. Išgabentas artimiausio South County ligoninėn, galėjo pajudinti tik kairę ranką, bandė kalbėti, bet sakinių nebegalėjo sumegsti, nors sąmonę turėjo ir iš veido neatrodė sumenkęs.

Velionis džiaugėsi ir, ko ne didžiavosi, savo ilgą amžiumi, nors niekad sveikatoj nesijautė galiūnu.

Jį ligoj dažnai lankiau, arba apie jo sveikatos būklę telefonu teiravaus daktaro ir ligoninės personalo ir, keletą dienų prieš mirtį, liga buvo lyg stabilizavusis, ir man buvo pasakyta surasti senelių namus ir jį teksią iš ligoninės išrašyti. Buvau suradęs, bet šeštadienio vakarą jo sveikata pablogėjo, ne teko sąmonės, man tai pranešė, todėl, sekmadienio rytą kelioliką minučių po 6-tos val. paskambinau ligoninėn ir sužinojau, jog turiu jau kalbėti Amžinąjį atilsį, nes mirė lygiai 6-tą valandą.

Kadangi šioj vyskupijoje tėra viena lietuvių parapija, o jo gyvenamoji vieta mažai žinomam užkampy, tad buvo aišku, jog turiu organizuoti lai-

dotuves iš šios šv. Kazimiero bažnyčios Providence. Buvo problema kur jį laidoti: vyskupijos seminarijos sode ar kur kitur. Velionis niekad man nebuvo to pareiškęs, todėl, pasitaręs su lietuvišiais kunigais ir kaikiuriais jo gerbėjais visuomenininkais, kreipiausi į Nekalto Prasidėjimo Marijos seseris, kurios sutiko, kad jo kūnas būtų priglaustas jų kapinėse.

Velionis buvo pašarvotas prieš bažnyčią esančiam Russell Boyle laidotuvių name. Firmadienio vakare atvyko nemaža delegacija iš Bostono ir kitur ir įvyko jautrus atsisveikinimas. A. Gustaitis rašytojų vardu, p. Skudžinskas Lietuvių Bendruomenės Apygardos vardu, prel. V. Balčiūnas "Krikščionis gyvenime" leidėjų vardu, aš Providence parapijos ir organizacijų vardu, o St. Santvaras bičiulių vardu atsisveikino specialiai sukurtu eilėraščiu jį padeklamuodamas.

Velionies kūnas antra dienos popietę buvoperneštas bažnyčion, o vakare vysk. V. Brizgys, dalyvaujant gausiam lietuvių būriui su prel. J. Balčiūnu ir kitais kunigais atlaikė šv. Mišias, pasakė pamokšą.

Trečiadienio rytą, atvykus keliasdešimčiai lietuvių kunigų ir vietinių, bei vyskupui su visais kanceliarijos prelatais, buvo atlaikytos šv. Mišios, kuriose skaitymai buvo lietuviški, lietuviškai pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys, o angliškai velionies eulogiją davė kun. dr. V. Cukuras. Pabaigoje vietinis vyskupas tarė velionies reikšmingą įvertinimo žodį. Po apeigų galingai nuskambėjo Lietuvos Himnas, o išlydint -- giesmė "Marija, Marija".

Velionį palydėjo kelio liko mašinų, prie kapo dar rašytojų vardu tarė žodį Tėvas L. Andriekus, o ateitininkų vardu kun.

(Nukelta į 6 psl.)

NUŠVITUSI
DULKĖ...

(Atkelta iš 5 psl.)
prof. St. Yla. Užbėrus žemės grumstelių, nuskambėjo "Viešpaties Angelas", o giesmės aidą paga vo netolima giria ir nu nešė tolyn, tolyn!...
Pažymėtina, jog pasi jonistės seserys jautriai pergyveno a.a. kan. M. Vaitkaus mirtį, dalyvavo gausiai pamaldose, o taip ir kitos lietuvių seselės. Viskas galutinai užbaigta vaišingame putnamiečių seselių priėmime.-- Velionis testamento nepaliko, bet jo palikimu rūpinuos, nežus. Viską pargabensiu pas save, kol Kunigų Vienybė ar kas kitas nuspręs, kur jo palikimas turės rasti savo vietą.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN STATUS
BENCH HANDS
(MACHINE BUILDERS)
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORS
AFTERNOON SHIFT
Steady job, top wages, full benefits.
JERED INDUSTRIES
1300 S. COOLIDGE
(Near 15 Mile Rd.)
BIRMINGHAM, MICH.
313-647-1200
An Equal Opportunity Employer
(38-46)

METAL SPINNER
For lamp parts. Experience preferred but will teach. Hourly rate. Apply
ACME LIGHTING PRODUCTS
1667 E. 40 ST.
CLEVELAND, OHIO
(41-47)

PAINT SPRAYER
For lamp parts and lighting fixtures. Experience only. Steady hourly rate. Apply
ACME LIGHTING PRODUCTS
1667 E. 40 ST.
CLEVELAND, OHIO
(41-47)

CLERK TYPIST
PUBLIC WHSE. CO.
PLEASANT
WORKING COND.
FOR MATURE
RESPONSIBLE
PERSON
Call 301-539-8560
WEEKDAYS
(41-46)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
MILLWRIGHTS
First class for industrial maintenance, familiar with punch presses and hydraulic.

Tool and Diemakers
CLASS A
Experienced in plastic injection molds and progressive dies. Excellent opportunity, good benefits and job satisfaction. Apply
PREMIER
ELECTRIC CO.
1734 IVANHOE RD.
EAST CLEVELAND, OHIO
(39-45)

DRIVER/SALESMAN
To provide and deliver Lehigh Valley Dairy products to home accounts. Excellent opportunity to earn \$200 plus per week and enjoy company paid benefits including
Medical/Surgical (family)
Prescription drugs (family)
Vision Care (family)
Pension
Life Insurance \$7,000
Accident/Sickness
Vacation & paid holidays
For an immediate appointment call
LEHIGH VALLEY DAIRY
Edgemont, Pa. 215-356-1755
(42-45)

STRUCTURAL STEEL
LAYOUT MEN
FITTERS
OVERTIME, INSURANCE
LONG PROGRAM
APPLY AT
Congress Steel Products
18100 Rialto, Melvindale, Mich.
An Equal Opportunity Employer
(42-48)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
RADIAL DRILL
BORING MILL
E.D.M. OPERATORS
MOLD MAKERS
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance.
For 2nd Shift,
conditioned shop, long program
ALE MOLD & ENGRAVING CO.
24501 Hallwood Court
Farmington, Mich. 48024
313 477-0300
(42-48)

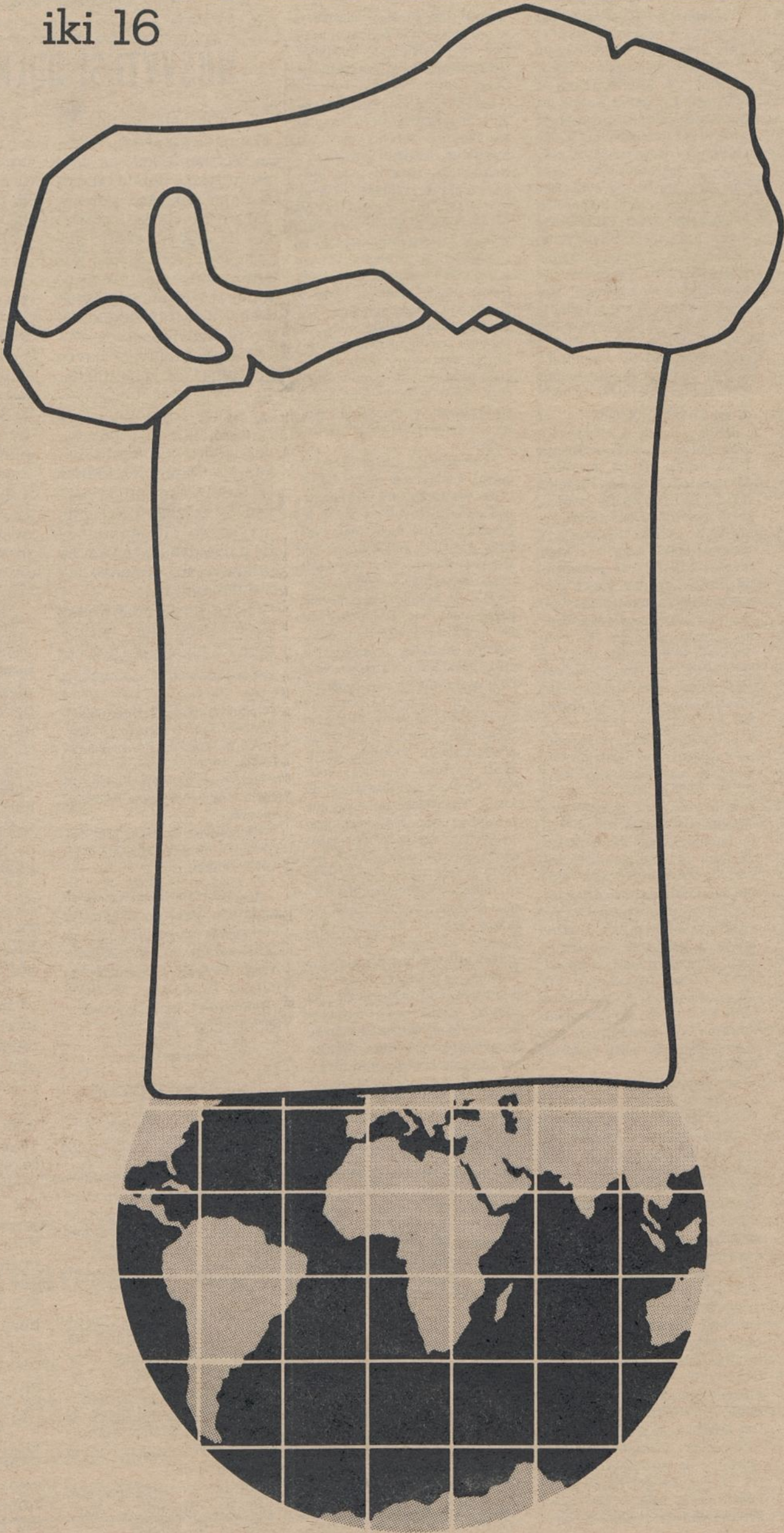
WANTED EXPERIENCED
GENERAL FOUNDRY HELP
Shift incentive and bonus. New plant. Paid hospitalization & pension plan.
ARROW ALUMINUM
CASTING CO.
33659 WALKER RD.
AVON LAKE, OHIO 44012
216-871-6767
An Equal Opportunity Employer
(38-44)

Po viena vėliava, turtingas ir įvairus etninių kultūrų įnašas sukūrė Clevelande savo namus. Taigi ateikite, atsiveskite savo draugus ir tegu tai būna smagi maisto ragavimo puota. Virš 26 stalų bus apkrauti viliojančiais tautiniais valgiais ir gražiai pagamintomis prekėmis.
Atsipalaiduokite prie kavos staliuko ir džiaukitės įvairių tautų skoniu, garsu ir vaizdais WXEN bus ten pat su tiesioginiais radijo pranešimais ir pasikalbėjimais.
Ateikite. Dalyvaukite tautų puotoje. Šimtmečių senumo kultūros išdidumo. Viskas tai bus surinkta smaguriavimo ir pasižiūrėjimo malonumui, sekančią savaitę The May Co., septintame aukšte, mieste.
Vengrija, Italija, Vokietija, Bengalija, Anglija, Afro-amerikiečiai, Baltgulija, Lenkija, Meksika, Ukraina, Albanija, Čekoslovakija, Serbija, Lietuva, Olandija, Pakistanas, Jugoslavija, Graikija, Rusija, Gvatemala, Japonija, Slovakija, Kinija, Skotija, Italija ir Kolumbija.

Po viena vėliava

Džiaukitės
virėjo kelione
po pasaulį
The May Co.
mieste
birželio 11
iki 16

m
may co

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Algio Rukšėno** knygos apie Simą Kudirką "Day of Shame", kurią išleido leidykla McKay, Clevelando lietuvių visuomenei pristatymas įvyks birželio 10 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Europa Travel Service salėje, 911 E. 185 St. Dr. V. Stankus pristatys autorių, o rašyt. A. Garlauskas kalbės apie jo knygą. Po to tars žodį ir pats autorius. Bus rodomos skaidrės, iliustruojant šį tragišką įvykį. Pristatymą rengia Korp! Neo-Lithuania Clevelando skyrius. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Apsilankęs galės nusipirkti knygą papiginta leidyklos kaina ir gauti autografa.

• **Cuyahoga Community College** pradeda birželio 25 d. vasaros kursą visose trijose kolegijose. Dėl platesnių informacijų skambinti 464-3535, 241-5365 ar 845-4000.

• **May** krautuvėje mieste nuo birželio 11 iki 16 d. rengiamame penktame tautų festivalyje "Po viena vėliava" dalyvaus 32 tautybės su savo tautiniais valgiais ir įvairiais meno išdirbiniais.

Lietuvius atstovaus akademinis skautų sąjūdis (Dr. Giedrė Matienė, tel. 524-3242).

MŪSŲ PADĖKA MIELIEMS CLEVELANDIEČIAMS

Laimingai atsidūrę prie ošiančio Atlanto, nei vienai akimirklai negalime užmiršti tų dviejų brangių gyvenimo dešimtmečių, kuriuos praleidome Clevelande ir įsigijome tokių gausybę nuostabių draugų, prietelių ir pažįstamų. Visi gausūs šių metų išgyvenimai iki amžiaus galo lydės mus pačiais maloniausiais ir džiaugsmingiausiais prisiminimais.

Tačiau ypatingai gilių ir širdyse neišdildomą įspūdį mums paliko taip jaukiai, puikiai ir įspūdingai surengtas mūsų išeiviečių pobūvis, kurio metu išgirdome tiek daug gražių žodžių ir patyrėme tiek daug širdies ir draugiško jausmo.

Tad širdingai dėkojame šio pobūvio iniciatoriams: J. Augustinavičiui, V. Januškiui ir Pr. Razgaiciui, visiems kal-

1972 rugpiūčio 6 buvo pašventinti Clevelando lietuvių naujųjų namų pamatai. Po vienerių metų kantraus darbo, dosnių savo kolonijos lietuvių remiami, baigiame statybos darbus. Deja, dėl labai svarbių priežasčių naujųjų namų atidarymo išklmės keliamos į 1973 rugpiūčio 19.

NAMŲ ATIDARYMO PROGRAMA

Penktadienį, 1973 rugpiūčio 17

KLUBO ATIDARYMAS

IŠ KLUBO TRANSLIUOJAMA TĖVYNĖS GARSŲ RADIO PROGRAMA

Šeštadienį, 1973 rugpiūčio 18

STATYBOS RĖMĖJŲ BALIUS

NAUJŲJŲ NAMŲ SALĖJE

Sekmadienį, 1973 rugpiūčio 19

NAUJŲJŲ NAMŲ ATIDARYMO AKTAS

PASVENTINIMAS, DEDIKACIJA

STATYBOS RĖMĖJŲ PAGERBIMAS

Naujieji namai bus visų lietuvių pastogė, kurioje telksis vyresnės ir jaunos kartos judrus lietuviškas gyvenimas. Namai liudys mūsų socialinį pajėgumą, bendruomeninę taiką ir tautinę vienybę. Kviečiame visus Ohio valstijos lietuvius dalyvauti šiose trijų dienų išklmėse ir padėti savo ištekliais šiuos namus gražiai įrengti.

TELEF. (216) 531-2131
877 EAST 185 STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

LITHUANIAN VILLAGE INC.
DIREKCIJA

Clevelando šv. Kazimiero lit. mokykloje mokslo metų užbaigimo išklmės. Baigusiųjų mokyklą vardu dėkoja J. Ignatavičiūtė. Prie stalo sėdi iš kairės: Karalius, Malskis, Jonaitienė, Žiedonis, Augulytė, Kazlauskienė, Kižys, Muliclienė ir mokyklą baigę I. Šamatauskaitė, R. Strimaitis ir V. Gudėnas. J. Carlos nuotrauka

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

bėtojams ir šio pobūvio gausiam dalyvių skaičiui, kurie nepagailėjo laiko šią mums taip brangią popietę praleisti drauge su mumis.

Iš Clevelando išsivežėme brangiausius prisiminimus ir jais dar ilgus metus gaivinsime savo širdis ir raminsime ilgesį.

Laukiame visų pasirodant puikioje Juno vasarvietėje.

Juozė ir Jonas Daugėlai
2059 No. Suzanne Circle
Juno, Florida, 33408
tel.: (305) 842-8995

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

16-jų mokslo metų pabaiguvės Clevelando šv. Kazimiero Lituanistinėje mokykloje įvyko praeitą sekmadienį birželio 3 d., dalyvaujant visai mokyklai, tėvams, giminėms ir mokyklos draugams.

Savo pranešime mokyklos direktorius mkt. Pr. Karalius pasidžiaugė gerais darbo duomenimis: 76% visų mokinių perkelti į aukštesnias klases, 20% gavo pataisas bei vasaros darbus ir tik 5 mokiniai palikti kurso pakartoti. Išskeltas taip pat ir mokinių - ambasadorių nuopelnas, kurie savo geru elgesiu ir darbštumu pelno pripažinimą ir atžymėjimus amerikiečių mokyklose. Be to, daugelis jų sekmingai informuoja savo mokslo draugus apie Lietuvą, jos kovą dėl laisvės. Pav., 10, 11 ir 12 kl. mokiniai surinko virš 1000 parašų po jaunimo peticija. Mokyklos meno grupės gastroliavo kitų organizacijų ruošiamuose rengimuose. Baigda-

mas savo pranešimą mkt. Pr. Karalius reiškė nuostabią padėką mokytojams, tėvų komitetui ir Lietuvos Bendruomenei už teikiamą paramą mokyklai.

Tėvų Komiteto pirmininkas Dž. Kižys trumpai pranešė apie mokyklos išlaidų padarytas išlaidas ir apie tėvų komiteto pastangas sukelti pajamų, nes vien tėvų sumokamų mokesčių toli gražu nepakanka. Iš viso 1972-73 m.m. išleista \$6,200, 00. Iš tėvų surinkta \$ 3845,00. Vieno mokinio išlaidymas kainavo apie \$47,00.

Šiais metais pradžios mokyklos kursą (8 sk.) baigė 9 mokiniai: E. Blumentalis, R. Kaunas, S. Kaunas, A. Kazlauskas, V. Majorovas, D. Miškinytė, D. Petukauskaitė, R. Staniškytė ir V. Tatarūnas. Visus juos apdovanojo knygomis ir lietuvių ženkliu L.B. Clevelando apyl. pirmininkas J. Malskis, ta proga pasakydamas jautrią kalbą. Klasės auklėtoja mkt. St. Kazlauskienė atsisveikindama su savo abiturientais, palinkėjo, kad visi jie ir toliau lankytų mokyklos aukštesnias klases. Aštuntokų vardu gražų padėkos ir pasižadėjimo žodį pasakė R. Staniškytė.

Po to sekė ilgametė tradicija virtęs apdovanojimas knygomis geriausių kiekvienos klasės mokinių. Mažiesiems darželiukams šį kartą teko ne knygos, kurios jiems dar sunkiai įkandamos, bet didžiuliai kamuoliai. I sk. rinkiniai: D. Mataitė, A. Johansonaitė ir M. Kampė, II sk. -- V. Staniškis, E. Žilionytė ir W. v. Kiparskis, III sk. -- V. Ramūnaitė, A. Kižys ir V. Banionytė, IV sk. M. Kaunas, L. Vyšnionis ir P. Ramūnas, V sk. E. Muliclytė, P. Staniškis ir R. Motiejūnaitė, VI sk. R. Kazlauskaitė, A. Miškinis, V. Juodisytė ir R. Jonaitytė, VII sk. L. Balčiūnaitė, A. Majorovaitė ir E. Kižys, VIII sk. R. Staniškytė, D. Miškinytė, A. Kazlauskas, R.

Kaunas ir S. Kaunas, IV sk. D. Balčiūnaitė, V. Kijauskaitė ir R. Vyšnionytė, X sk. D. Strimaitytė, R. Belzinskis ir A. Mackevičius, XII sk. -- J. Ignatavičiūtė ir I. Šamatauskaitė.

Svarbioji pabaiguvų akto dalis buvo aukštesniąją 12 m. mokyklą baigusių atestatų teikimas. Šių metų laida nedidelė, bet pasiektais rezultatais ir lituanistiniu išsilavinimu labai stipri. Mokyklą baigė: V. Gudėnas, J. Ignatavičiūtė, R. Strimaitis ir I. Šamatauskaitė. Jų darbas buvo sunkus, pareikalavęs daug ryžto ir ištvermės. Dovanos -- parinktas knygas jiems padovanojo LE Ohio apygardos pirm. K. Žiedonis, kurs savo trumpą kalbą ragino abiturientus stoti į pedagoginius kursus ir ruoštis svarbiai ir garbingai lituanistinių mokyklų mokytojų misijai. Suabiturientais atsisveikino jų auklėtoja ir liet. kalbos ir literatūros mokytoja V. Augulytė. Abiturientų vardu turiningai atsisveikino su mokykla J. Ignatavičiūtė.

Po išklmingosios akto dalies buvo mokinių išmokykloje "menų" pademonstravimas. Vaizdelis "Yra šalis" originali 2 dimensijų kompozicija parašyta mkt. V. Augulytės būty gana gražus derinys pasireikšti chorui, šokėjams ir šiaip jaunimo grupės linksmyboms. Deja, šį kartą jaunimo pasirodymai buvo kiek silpniau organizuoti. Vaidintojai R. Belzinskis, L. Johansonas ir A. Miškinis savo roles atliko gerai. Mergaitės -- D. Strimaitytė ir R. Vyšnionytė galėjo būti gyvesnės ir balsingesnės. Jaunimo šokis "Lenciūgelis" paruoštas H. Johansono atliktas labai gerai.

Antrojo daly debiutavo mokyklos kanklių orkestras (9 mergaitės ir 3 berniukai) mokytojos O. Mikulskienės ir jos pavaduotojos mokinės D. Januškytės vadovaujamas. Jie gražiai ir rūpestingai paskambino 7 kūrėlius, daugumoje muz. A. Mikulskio kompozicijas.

Trečiojo daly jauniausioji gausi mkt. J. Vyšnionio išmokyta grupė pašoko suktinį ir kalvelę. Šokiams grojo mokinys R. Strimaitis. Jo muzika labai gera. Ritmas išlaikytas, akordai skambūs.

Programa užtruko virš 2 valandų (gal kiek per ilgą?) bet paties dangaus lėmimu (pylė atogrąžinis lietus ir siautė baisi audra) pabaiguvų svečiai kantariai išbuvo iki galo.

Buvo surušta mokinių darbų ir lietuviškų vaizdų rinkinių pa-

rodėlė, tėvų komitetas išleido du naujus dviračius loterijon, po to buvo vaišės abiturientams, mokytojams ir oficialiems svečiams. (tbk)

• **Išnuomojamas kambarys** lietuvių pensininkei moteriai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Taipgi savininkė gali pagaminti maistą, jei asmuo pageidautų. Skambinti savaitės dienomis po 5:30 val. vak. Tel. 481-7081. (43-44)

• **Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais** kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

2 šeimų naujas mūrinis namas, Euclid, O. Kiekvienas butas po 3 miegamuosius, 1½ vonios, perskirtas sklepa, 2½ garažai. Netoli Naujos parapijos centro. Greitas pirkėjas turės progos pasirinkti spalvas.

ČIPKUS Realty, 943-0910

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

MOKINIUKŲ AUKA

Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos I-o ir II-o skyr. mokiniai Pavergtos Lietuvos Bažnyčiai parinko aukų ir per savo mokytoją R. Premeneckienę perdavė Rel. Šalpos K-tui. Aukojo: Ingrida Nasvytytė — 2.18 dol., Rūta Mačiulytė — 2 dol., Nida Marcinkevičiūtė — 40 c., David Burdett — 30 c. Sharon Walsh — 10 c. ir Tauras Bublys — 1 c. Jų mokytoja R. Premeneckienė pridėjo 5.51 dol. Iš viso įteikta 10 dol. ir 50 centų. Jie aukojo ir pernai. Ačiū už auką ir sėkmės Lituanistinėje Mokykloje. Rel. Šalpos K-tas

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELE AUKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Clevelando šv. Kazimiero 8 skyriaus mokiniai su mokytojais. Sėdi iš kairės: D. Petukauskaitė, mok. direktorius Pr. Karalius, 8 skyr. globėja St. Kazlauskienė, D. Miškinytė ir R. Staniškytė. Stovi: R. Kaunas, V. Tatarūnas, S. Kaunas, A. Kazlauskas ir E. Blumentalis. J. Carlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ateities uždaviniai ir veikla" — tokia tema svarstybos (simpoziumas) rengiamos PLB seime rugpjūčio 31 popietiniame posėdy. Svarstybų tezės pateiks septyni įvairių kraštų PLB seimo atstovai, po trumpų jų pranešimų iškeltaisiais klausimais galės pasisakyti ir kiti seimo atstovai. Vėliau siūlymai dar bus svarstomi seimo konstitucijos sekcijoje. Išvados bus pateiktos seimui priimti nutarimų forma ir taip pat turės atsispindėti keičiamoj PLB konstitucijoje. Svarstybas organizuoja ir konstitucijos komisijai pirmininkauja Antanas Rinkūnas.

• Chicago Lietuvių Taryba ir Marquette parko LB Apylinkės valdyba birželio 15 d., 7 v. v., Jaunimo Centre rengia birželio bausių įvykių — didžiųjų trėmimų minėjimą. Pagrindiniu kalbėtojų pakviestas, Tarybos vykd. sekr. Alvydas Jonikas. Programą prie paminklo ir salėje išpildys Pedagoginio Lit. Instituto studentai, aukšt. lit. mokyklos mokiniai ir Jaunimo Centro choras, vad. Fausto Strolis.

Be to, birželio 16-18 d.d. Marquette parko parapijos salėje ruošiamas genocido paroda.

Lietuvių visuomenė kviečiama minėjime ir parodoje kuo daugiau dalyvauti.

• Dr. Ad. Palaitis, gyv. Racine, eilę metų dėstęs Sturtevant aukštojo mokykloje, išeina į pensiją ir gegužės 21 d. atsisveikino su savo studentais ir profesoriais.

Mokyklos prezidentas, profesoriai ir studentai palinkėjo jam sveikatos ir gražaus saulėto gyvenimo.

Los Angeles

• LB Vakarų Apygardos naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Činga, sekr. J. Raulinaitis, ižd. A. Skirius, jaunimo reik. vadovė D. Razutytė ir vicepirmininkai — visuomenininkai r. dr. J. Žmuidzinai, informacijai I. Žukaitė, organizaciniam r. A. Adomėnas ir kultūros r. L. Zaikienė.

Dirvoje 41 Nr. tilpusi nuotrauka yra ne Los Angeles apylinkės, bet LB Vakarų apygardos valdybos.

Į JAV LB Tarybą iš Vakarų apygardos išrinkti

nariais: ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirm. A. Mažeika ir dr. J. S. Žmuidzinai.

SKAUTŲ IŠKYLA

Gegužės mėn. 27 d. Los Angeles skautai ir skautės suruošė šv. Jurgio iškylą į kalnus.

Iškilmingą sueigos dalį pravedė ps. R. Bužėnas; skautus-es ir jų tėvus pasveikino rajono vad. s. V. Vidugiris, prof. v.s. Kuprionis tarė trumpą, bet prasmingą ir tai progai pritaikytą žodį, taip pat pravedė skautininkų įžodį. Šia proga paskautininkės įžodį davė Alma Vilkaitė, turbūt, jauniausia paskautininkė seserijoje. Jauniausia -- metais, bet ne savo darbu ir patyrimu.

Tos pačios iškilos metu apdovanoti medaliais: Už nuopelnus su rėmėjo kaspinu -- G. Nefienė, ir E. Vidugirienė. Padėkos ordinu v.s. P. Pakalniškis ir Lelijos ordinu s. Kęstas Pažemėnas, per 15-ką metų vedęs ir dabar tebevedas ūkinį sąjungos skyrių.

Be duotųjų jaunesniųjų skautų skaučių ir geltonšlapių įžodžių, buvo taip pat oficialiai uždaryti skiltininkų kursai, kuriuose pravedė s. B. Juodikienė ir ps. D. Balčienė. Kursus baigusios skautukės, kurių buvo net 11, iš kitų skyrėsi savo šviesiai mėlynais šlipsisais.

Gausiu tėvų suvažiavimu pasinaudojo ir ta pačia proga tėvai išsirinko komitetą, kuris moraliai ir materialiai remis ir globos skautiškąją veiklą. Pirmininkas -- p. Tomkus, K. Pažemėnas, G. Kaunas, A. Tuomas, P. Butkys ir A. Kiškis -- nariai.

Skubiausia šio komiteto užduotis, trumpu laiku sukelti užtektinai lėšų ir pasiūsti į Clevelando jubiliejinę stovyklą bent 2 reprezentacines skiltis (vieną -- berniukų, antrą -- mergaičių). Lėšų sukėlimui bus krepiamasi į plačią lietuvišką visuomenę, nes ne visų skautukų ir skaučių tėvai yra pajėgūs stovyklos ir kelionės išlaidas apmokėti.

V. Irl.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Amžinos Atminties

GABRIELEI ALKSNINIENEI

mūsų Vilniaus laikų Globėjai mirus, reiškiamo širdingą užuojautą jos sūnums VYTAUTUI ir ALGIRDUI, ir visiems velionės artimiesiems

Aldona ir Stepas Mackevičiai

Mielam prieteliui ir draugui dailininkui

ALFONSUI DOCIUI

mirus, jo žmonai p. ELENAI DOCIENEI reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Stasė ir Jonas Lozoraičiai

Detroito "Aušros" šeštadieninės mokyklos mokiniai š.m. gegužės 26 d. baigė mokslo metus. Pirmoje eilėje iš kairės: Jaunutis Zubrickas, Jonas Bosas, Jūlytė Žebraitytė, Antanas Ramiriz, Jūlytė Ramiriz ir Linas Barauskas, Antroje eilėje: Donatas Bitleris -- baigęs 8 skyr. Vincas Žebraitis, Kasytis Zubrickas ir Edmondas Bosas, Kairėje sėdi mokyt. Eugenija Zubrickienė.

K. Sragausko nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

• AUŠROS LITUANISTINĖ MOKYKLA gegužės 26 d. užbaigė mokslo metus. Mokyklos užbaigimo proga visus pasveikino ir atitinkamą žodį tarė mokyklos vedėjas Vladas Pauža. Jis įteikė ir pažymėjimą mokyklą baigusiam mokinui Donatui Bitlerui.

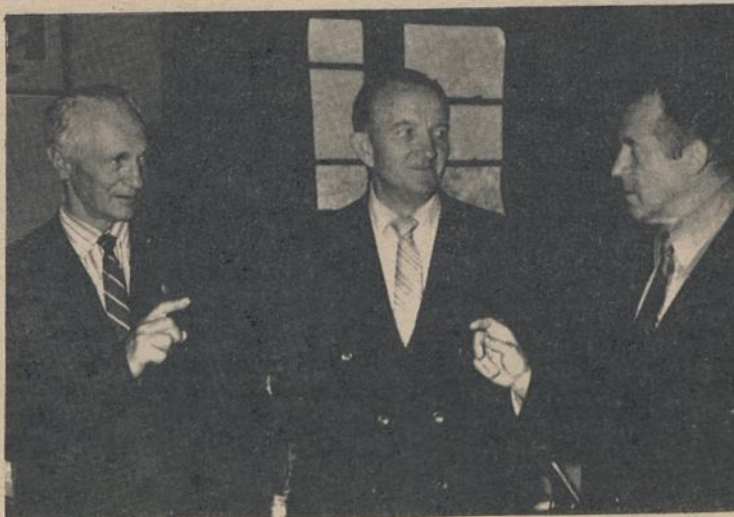
Mokytoja Eugenija Zubrickienė visiems mokyklos mokiniams įteikė po dovaną -- knygą. Ją taip pat pravedė ir meninę programą, kur mokiniai eilėraščius dėlavavo ir padainavo.

Vincas Žebraitis, 13 metų, padainavo solo "Oi neverkmotinė-

le". Po to visiems buvo vaišės su kava. Vaišės suruošė ir joms vadovavo Stasys Račiukaitis.

• NERINGOS krautuvėn išlaužę geležines duris ir sudaužę lango stiklus, naktį gegužės 24 į 25 įsilaužė 5 jaunuoliai - va-

kaip svetainė. Vėliau, laikui bėgant, bus pastatytos sienos ir įrengtas stovyklavietės reikalingas gražus ir patogus pastatas. Stovyklavietė bus apšodinta medžiais ir keliai išasfaltuoti. Stovyklavietės pašonėje yra nedidelis, bet gražus ežeras. Ši šaulių kultūrinį židinį sutvarkius bus labai graži ir patogi vieta ne tik šauliams, bet ir jų svečiams pailsėti ir gražiai dieną praleisti.

Laikraščių reporteriai ALTS-gos Seime Detroito. Iš kairės: Dirvos -- Antanas Grinius, Naujienų -- Alfonsas Nakas ir Draugo -- Vladas Selenis.

K. Sragausko nuotrauka

gys, kurie jau policijos sugauti ir atiduoti teismui.

• DIEVO APVAIZDOS BAŽNYČIOS ir Kultūrinio Centro statybos fondui aukos pakilo: pasižadėjimais \$106,444.80 ir iš tos sumos įnešta grynais \$84,106.00. Paskutiniuoju laiku aukojo: po 200 dol. Jadvyga ir Jonas Damušiai; Ona, Julius ir Vincas Grigalaukai, po 100 dol. Elena ir Česlovas Anušiai, Angelė Kukučionienė, Marija ir Vytautas Laurai ir Stasė ir Antanas Zaprackai. Kiti aukojo po mažiau.

• JŪRŲ ŠAULIŲ "ŠVYTURIO" kuopa kapų puošimo dieną, gegužės 28, organizuoti nuvyko į Holy Sepulchre kapines ir ten aplankė šaulių, karių ir saanorių kapus. Šauliams vadovavo kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus ir jam talkininkavo vicepirmininkas Stasys Malinauskas.

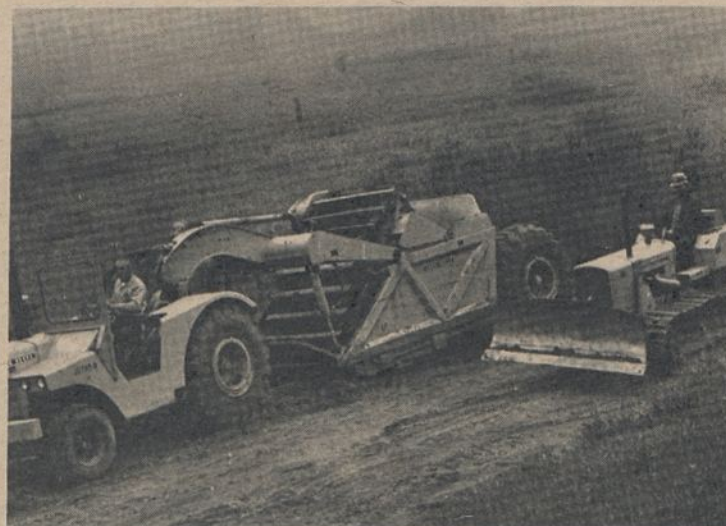
Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos pirktose stovyklavietėse dirba pa samdytos dvi mašinos. Jas vairuoja Antanas Šiurkus ir Stepas Lungys. Jiems talkininkauja Vincas Rinkėvičius. Verčia kalvas ir užpila žemumas, Kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus stovyklavietės įrengimui bei anksčiau duotų \$2,000 dol. dar iš savo kišenės paskyrė 10,000 dol.

Išlyginus stovyklavietės vietovę, bus pradėta įrengti reikalingiausi dalykai: šaudykla, teniso ir tinklinio aikštelės, lauko pompa, lauko tualetas ir būsimos pastato rūšys. Jis turės laikiną stogą ir bus laikinai naudojamas

Jūrų šaulių "Švyturio" kuopa šios stovyklavietės įrengimui skelbia piniginių vajių ir visus kviečia prie jos įrengimo prisidėti. Aukos priima kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus, 325 W. Grand Blvd., Detroit, Mich. 48216 tel. 826-6312.

• JAUNIMO STOVYKLOJE "DAINAVA" greitai prasidės stovyklavimo sezonas ir pagal stovyklos kalendorių stovyklavimas vyks tokia tvarka: birželio 17-30 d. moksleiviai ateitininkai, Liepos 1-14 jaunučiai ateitininkai, Liepos 15-28 d. Putnamo seselių mergaičių stovykla, Liepos 29 d. Dainavos metinė šventė, Liepos 29 - rugpjūčio 4 d. ateitininkų sendraugių stovykla, Rugpjūčio 5-11 d. Fronto bičiulių studijų dienos, Rugpjūčio 12-18 d. lituanistikos studijų savaitė, Rugpjūčio 19-25 d. ŠALFAS sąjungos sportininkų kursai, Rugpjūčio 26- rugsėjo 3 d. studentų ateitininkų stovykla.

• LŽS-GOS DETROITO skyrius liepos 8 d. 12 val. p.p. Vasilių vasarvietėje rengia išvažiavimą. Dr. Kazys Karvelis skaitys politinę paskaitą ir žurn. Alfonsas Žiedas paskaitys ištrauką iš savo leidžiamos knygos. Po to bus įteikti į LŽS-gos Detroito skyrių naujai įstojusiems nariams pažymėjimai, bus pradėta rengti reikalingiausi dalykai: šaudykla, teniso ir tinklinio aikštelės, lauko pompa, lauko tualetas ir būsimos pastato rūšys. Jis turės laikiną stogą ir bus laikinai naudojamas

Antanas Šiurkus ir Stepas Lungys baigė dienos darbą ruošiamoj prie Dainavos Jūrų šaulių Švyturio kuopos šaudybos ir sporto aikščių.

K. Sragausko nuotrauka

Kenosha

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Kenosha ir Racines ALTO skyriai bendru su sitarimu yra nutarę rengti bendrą abiejų kolonijų Birželio trėmimų minėjimą, Kenoshoje šv. Petro parapijos salėje, 3100 - 23rd Ave., birželio 10 d., 3 val. p.p. Minėjime kalbės Dr. V. Balčionas, o meninę programą atliks skautininkų sekstetas "Dainuojančios sesės" iš Chicagos. Tą pačią dieną 8 val. ryte Kenoshos šv. Petro bažnyčioje bus šv. Mišios už ištremtuosius.

Kviečiami visi lietuviai atsilankyti.

siregistravę pas skyriaus pirmi-

ninką Vladą Selenį tel. 293-4611.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Š.m. birželio mėn. 10 dieną, 3 val. p.p. Mercy College Studentų Centre, 8200 West Outer Drive, Detroito Pabaltiečių Komitetas ruošia Sibirinių trėmimų minėjimą. Pagrindinius kalbėtojas bus Raimundas Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius. Meninę dalį išpildys estų, latvių ir lietuvių menininkai. Lietuviams atstovaus Windsoro kvartetas Aušra.

Minėjimas tęsis apie pusantros valandos ir yra svarbus Detroito kolonijos įvykis, nes tai vienintelis susibūrimas kur dalyvauja visos trys tautybės -- turinčios bendrus interesus ir tikslus -- siekdami laisvės saviems kraštams. Visi lietuviai yra laukiami minėjime.

Birželio 13 dieną, 8 val. vakare, WMZK-FM banga 98, bus transliuojama pusė valandos specialia programa paminėti tragiškus įvykius įvykusius prieš 32 metus.

IRENKIME LIETUVIŠKĄ KAMBARĮ

Iki šiol lietuviškos klasės įren-gimo klausimą Wayne State universitete daugiausiai judino Stefania Kaunelienė. 1973 m. gegužės mėn. 24 d. šv. Antano parapijos kavinėje buvo susirinkę 16 asmenų, kurie sudarė organizacinę komitetą ir ėia pat patys suaukojo 1,200 dol. Pirmieji aukotojai po 100 dol. yra (alfabeto tvarka): Stefania ir Ignas Kauneliai, Emilija ir Vytautas Kutkai, Juozas Leščinskas, Marija ir Jurgis Mikailai, Viktorija Norvilaitė, Elena ir Stasys Račiukaičiai, Kazys Sragauskas, Bronė ir Antanas Sukauskai, Pranas Tamosiūnas, Stasė ir Vacys Urbonai, Regina ir Algirdas Vaitiekaičiai ir "XX" (pavardės prašė neskeikti).

Organizacinio komiteto pirminku išrinktas Jurgis Mikaila, vicep. -- Stefania Kaunelienė, sekretorė -- Viktorija Norvilaitė, išdininkas -- Antanas Sukauskas ir informacijos vadovas -- Vytautas Kutkus. Vėliau bus sudarytas pastovus komitetas į kurį bus pakviesti asmenys vadovauti rinkliavai, paruošti klasės projektui, propagandai ir kt. Bus stengiamasi, kad komitetas apimtų visą platųjį Detroitą.

Organizacinis komitetas gegužės 27 d. susirinko pirmąjį posėdžiui. Birželio 3 d. važiavo į Pittsburghą, kur apžiūrėta Pittsburgho universitete jau prieš II Pasaulinį karą įrengta lietuviška klasė tarp kitų 18 tautybių klasių. Lietuviška klasė nufilmuota, kad vėliau būtų galima rodyti detsitoitėiams.

Komitetas vadinasi "Lietuviško kambario Wayne universitete komitetas" ir priima aukas. Kambariui Wayne State rezervuoti reikia įmokėti 5000 dol.

Vytautas Kutkus